

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
ahová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
összmondások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
ahová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Vizügyi szakvélemény.

Pécs, 1899. ápril. 29.

A város közönsége által felkért s a földmivelésügyi miniszterium által kiküldött szakértők a következő szakvéleményt terjesztették a földmivelésügyi miniszteriumhoz:

Pécs sz. kir. város és közvetlen környékének geológiai viszonyairól a legalaposabban rendkívüli megfigyelő tehetséggel és tudással Bökh János a kir. földtani intézet mostani igazgatója már az 1876. évben irt egy kimerítő munkát »Pécsváros környékének földtani és vízi viszonyai« címmel, amely mint külön lenyomat a m. kir. földtani intézet évkönyvének 10. kötetéből külön is megjelent. Amit azóta Pécs környékéről geológiai szempontból irtak, az csak kivonatos ismétlése Bökh tanulmányainak és közléseinek. Bökh idézett munkája hydrologiai tekintetben is alapvető munkának mondható, és e munka nélkül Pécs környékének részletes geológiai felvétele és tanulmányozása sok időt és pénzt vett volna igénybe.

E munka volt a mi vezetőnk is, és ez után adjuk elő a lehető röviden a város és környékének geológiai viszonyait.

Az alaphegységet a gránit képezi, mely a város Ei—ENyi. szélén egy KÉK.—NyDNyi. vonal mentén a Mecsek hegység déli legszélső törési vonalán van kis foltokban feltárva. Furásainkból tudjuk, hogy e vonaltól D-K.-re a Reiszberger malomtól Német-Üröghig mintegy 135—163 méter mélységben a gránit ismét megvan, és pedig mindjárt a harmadkori rétegek alatt. Mint vizgyűjtő kőzet ez itten tekintetbe nem jöhet.

A legrégebb üledékes kőzet a gránit felett a Dyaskoru quarcitós homokkő konglo-

merát, kevés agyagos homokkő palával és agyaggalával. Pécstől nyugatra Cserkut, Kővágó-Szöllős községek körül látható. A durva padok D K.-re vagy Dny.-ra dőlnek. Területek vízszegény, mert a csapadék nagyrésze hirtelen folyik le és a másik kisebb rész a repedéseken és hasadékokon nagyobb mélységbe hatol.

Kővágó-Szöllőstől Pécs felé a felső Dyas képződések szabályos keskeny szalagként az alsó triasz durva konglomerát padjai fedik (Verrucano), a melyek a Szentjakab hegy orma felé K-re, Cserkut község környékén azonban D-K.-re és D-re dőlnek. E képlet igen keskeny kiterjedése miatt mint jelentékenyebb vizgyűjtő nem jöhet tekintetbe.

A verrucano konglomeráttól Patacs és Magyar-Ürögh község felé nagyobb térszíni kiterjedéssel a szintén triasz szisztémájú Szt.-Jakab hegyi homokkő (Cserkő) képezi a fedőt. A kőzet egy feltűnően egyenlő veres színű, durvább konglomerátos vagy egyenletes finom szemű quarcitós homokkő. Elszakított része még a Makár hegyen és Cserkuttól DDK.-re látszik. A homokkő földölési iránya déli, délkeleti és csak É-ra, a káptalani kőbányában egészen keleti. A csapadék nagy részét még a térszínen hirtelen levezeti; míg a jóval kisebb beszívargó mennyiség szintén mélyre hatol le. Élő forrásai nincsenek.

Magyar-Ürögh felett az Isten kuttól nyugatra megfúrtuk, de vizet nem találtunk benne.

A Szt.-Jakab hegyi homokkő határától K.-re haladva a szintén triasz szisztémájú alsó és felső verfeni palák (lapor) következnek. Vöröses, szürkés, néha zöldes színű vékony rétegezésű agyagos-vagy homokos palák ezek, amelyeknek földölési iránya a M.-Ürögh-től délre eső részben déli és délnyugati, az északra eső részben északkeleti. A verfeni pala itten gyűrődött és igen változó petrográfiai tulaj-

donságu kőzet, amely már valamivel jobb vizgyűjtő, de azért csak kis forrásoknak ad életet. Az alsó és felső verfeni palákban látjuk a szt. kutat (igen kevés vízzel), az Isten kutat, a csoronikai, bálicsi, kis és nagy szkókói és Frühveiss-féle összes forrásokat. A források, kivéve az Isten kutat, könnyen fertőző területen fekszenek. Csekély mélységből fakadnak. talajvizekkel keverednek. A bálicsi források vize sok gipszet (kénsavas meszet) tartalmaz. Tartósabb aszályos időben e források vízmennyiségükben megapadnak és kifogástalan foglalkások és összegyűjtések nagy nehézségekkel és kiadásokkal járna. A bálicsi völgyben 52.4. méterre lehajtott kutató furás vizlogó képessége nem volt kielégítő.

A felső verfeni palától északkeletre a fedőben a még mindig triasz szisztémához tartozó kagylómész-kő következik.

A kagylómész-kő, repedésszerű, hasadékos, néha ráncos tömött mészkő vastagabb és vékonyabb rétegekben települve. Települése jelentékeny zavarodásokat szenvedett. A térszínen katlanos. Az elég nagy területet elfoglaló kőzet főként északra és északkeletre dől és a Mecsek, Tübbös és Bertalan-hegy zömét alkotja. A főtömegetől elszakítva egy törési vonal mentén délnyugatra, a Tetye forrás és Német-Ürögh között, még 3 kisebb foltot látni e kőzetet. A kagyló mészkő jó vizgyűjtő, de szerkezete folytán igen gyorsan vezeti le a csapadékokat, a melyek az alkalmas természetes víztartó hiányában igen gyorsan hagyják el a hegységet. Fő forrása a Tetye, a mely tényleg változó vízmennyiségeket szolgáltat és a mely a működő városi vízvezeték is táplálja vizével.

A határunkból kieső Órfű községi forrás is a kagylómész-kőből fakad és így szintén a Tetye változó vízmennyiséget szolgáltat természetével bir.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Altatgatom . . .

Altatgatom a bánatom,
Hejh, de mindhiába!
Egyre csak sir, mint a gyermek,
Kinek nincsen álma.
Bus panaszát meg nem hallja,
Meg nem érti senki;
S nem nyújt neki vigasztalást,
Nem is nyujthat semmi!

Csillagokba fényt ki adhat,
Ha egyszer kiégtek?
Gátat szabni ugyan ki tud
Tenger örvényének?
Földtől égig a világűr
Ugyan ki mérné meg?
Villámait ki köti le
A haragos égnek?!

Hold sugarát ki lopja le
Sötét éjszakákon?
Ki tiltja meg a szívünknek,
Hogy sohase fajjon?!
Leáldozó napnak fényét
Ki csalhatja vissza?

S ki tudja, hogy mi a lélek
Sok szomorú titka?!

Óh nincs semmi, nincsen senki,
A ki erre képes! . . .
Az adhatna vissza nekem,
Én szerelmem, téged;
Az tehetné, hogy letörjön
Mély sirodnak zára . . .
Csittitgatom a bánatom,
Hejh, de mindhiába!

Honthy István.

Heti krónika.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Elmult ime az április utolsó hete is. Már azt hittük, hogy ez az utolsó hét kibolondozza magát a többiért is, melyek derült, tavaszi napokkal vonultak el fejük felett, de hát — szerencsére — kellemesen csalódtunk. Pedig a hét lezáró napján ugyancsak veszedelmes idő járt, fujt a szélvihar, esett az eső s tönkre volt téve a vasárnapunk.

Hanem másnap már kiderült az idő s aztán, ha borongós is volt néha a hét, az április mégis tisztességesen viselkedett az utolsó napokban is. Csak aztán a május is megfeleljen a jó hírnevének s ne tegyen úgy, mint

az április, mely most az egyszer megcáfolta a hozzá fűződő rossz véleményt és nem járta a bolondját.

A cáfolatoknak pedig nem szokott kedvező lenni mostanában az idő. Lám, azt is siettek megcáfolni, hogy Szilágyi lesz a belügyminiszter és ezt a cáfolatot bizony ki sem olvasta örömmel. Mennyi reformot, mily nagy előhaladást jelentene ez a közigazgatásban! Igaz ugyan, hogy a Széll-éra itt is megteszi, a mi liberális gondolkodásától kitelik. Nemcsak a képviselőválasztói jog sértetlen gyakorlásáról gondoskodik, hanem az örök rémtől, a szocializmustól sem fél és megengedi, hogy a szocialisták május elsejen tüntető körmeneteket tarthassanak. Ime a rettegett vörös május békés májusnak ígérkezik az idén, mert a hol nincs erőszak, minek használnának zavargást és viszont erőszakot azok, kiknek jelszavuk, hogy a jog legyverével és tudomány erejével vivják ki a mit óhajtanak!

A békés haladás útján van tehát az ország. A nép képviselői munkálkodnak odafönn az országgházban, hogy új törvényekkel biztosítsák a belbékét és jólétet s még a méltóságos főrendek merev konzervatívizmusa sem áll ellen ennek a békés haladásnak. E héten tárgyalták ugyanis a főrendek az ország költségvetését s amíg máskor mindenben találtak kifogást, most egy rövid ülésben meg-

A felső triaszból a vengeni rétegek vannak meg, mint a kagylómészkevel kelet felé keskeny szalagként beborító fedőképletek. A vengeni rétegek a Letics baroktól ÉK-re az alsó mediterrán rétegek alól buknek ki, és majdnem a Tettye forrásig húzódnak. Feketés, sötétbarnás színű, vékonyan réteges bitumenes márgapala kőzetekből állanak, a melyek délkeletre dőlnek.

Mint vízgyűjtő terület nem igen jöhet számításba. Belőle fakad a jóvizű kis Kanta-vári forrás.

A mesozoos kőzetek legtöbbször részét a ráiai telepmentes homokkő és a szén tartalmú alsó triaszképletek alkotják, a melyek követve a vengeni rétegek keleti határának kanyarulatát, a várostól északkeletre vannak nagyobb területen feltárva. Az alsó liasz e főterületétől, az északkeletől délnyugatra húzódó főtörési vonal mentén, a város északi szélén egy elszakadt és lesüllyedt nagyobb és a Makárhegy felé több kis rész látható az alsó liaszból. A nagyobb részletből fakad a szeminarium és Petroszil forrás a fertőzésnek kitett területen. Az alsó liasz anyaga sárgás homokkő és sötét szürke bitumenes márga és mészkő.

A telepmentes homokkő dőlése délkeleti és déli, a város északi részén levő folton északnyugati. Az alsó liaszképletek a víz nyeresénél tekintetbe nem vehetők, mert bennök vannak a nagy szénbánya műveletek.

A harmadkori kőzetekből a várostól távolabbra Szabolcsközség környékén és innen északnyugatra a Leticsbarok mellett az alsó mediterrán van feltárva, amely főként durva konglomerátból áll. A konglomerát a térszínen durva kavicscsá esik szét. E képlet a környék vízgyűjtőrétegeinek egyik legjobbjika, de sajnos a kőszéntelepek műveletei következtében Pécs környékén igen megvan csapolva. — Szabolcs község keleti részében a Hoffmeister-féle nyaraló kertjében, körülbelül 250 méter magasan a tenger színe felett, több állandó vizű források fakadnak a konglomerátból s ha a további lecsapolásoktól nem kellene tartani, célszerű lett volna e tájon is kutatni a vizre.

A város alatti furásoknál, nevezetesen a sertéshizlalói artézi kutban az alsó mediterrán réteg megütközött, de ugylátszik, hogy erre már a réteg kiékül.

Szabolcsnál a szőlőkben s Pécs városa felé kisebb foltokon a felső mediterrán nyomai is megvannak, de kis térszíni elterjedésük miatt nem sok vizet gyűjtenek.

A város keleti és északkeleti részén és északkeletre Szabolcs felé, több helyen látni a

adták a jóváhagyást a budgethez. A tisztelt Ház pedig a képviselő választások tisztaságát ellenőrző kuriai bíraskodást ütötte nyélbe; hogy ne lehessen többé hárommillióst többséget bevinni a nemzet törvényhozásába s annak szavazógepeivel kobozni el ősi jussainkat. Itt csak a néppárt kapálózott egy kissé a javaslat ellen, de hát az ő köpönyegjük alól ki is látszott ám a lóláb s ezért aggodalmaik nem hoztak tévedésbe senkit.

A minthogy a város kétnapos közgyűlésén hiába volt a régi rendszer híveinek kapálózása, az Aidinger-érát végleg eltemette, végleg lesújtotta ítéletével a közvélemény. A kétnapos közgyűlésnek ez volt a legkimagaslóbb mozzanata; ez csakugyan a város történetébe vágott s így mégis beteljesedett a polgármester jóslata, hogy a közgyűlés a város történetében bizonyára fontos lesz. Különben pedig megszorodott a város disz polgárainak száma; megválasztották diszpolgárrá a honvédelmi minisztert s így végre kvittek lettek a város és a miniszter a sokat emlegetett hadapródiskola ügyében.

A minthogy lekvittelték a mult adósságát Budavárával szemben, elszállítván a szent György teréről Hentzi szobrát. Kitisztult a levegő Budavárában s egygyel kevesebb okunk van emelgetni azt a bizonyos fátyolt, melyet a multakra borítottak velünk a lojalitás.

sarmata sectióju homokos mészköveket. — A sarmata képletek jó vizét gyűjtő kőzetek és a város alatti furásokban 55, 64. méter mélységben, habár megvékonyodva még, megvannak.

A sarmata rétegek a várostól északkeletre szintén megvannak csapolva. A furások kevés és nem legjobb vizet szolgáltatnak. E kőzetekből tör elő a Tettye-forrástól északkeletre fekvő Szamárkut vize. Benne fakadnak még a Zsolnay-téle és vasuti kanyarulat be-
vágásában ismert források.

Megemlítjük még, hogy a Tettye-forrás közelében a sarmata sectió lerakásai is megvannak zavarva.

A harmadkori rétegek legfiatalabbja a pontusi sectió. Az idetartozó agyag, márga, homok és homokkő lerakások képezték az átmenetet a hegységből a völgybe és a mostan vázolt hegységet északkeletről délnyugati irányban szegik be. Pécs város a pontusi rétegek felső részére épült. Ebből a meglehetősen vastag rétegből törnek elő a Madarász és Balokányi források,

Pécs várostól délre, a Pogány, Szőkéd, Egerágh és Áta felé húzódó halmos vidék völgyeiben a pontusi homokból és homokkőből fakadnak fel azon kitűnő minőségű vizek, a melyek a város szükségletének pótlására kívánt mennyiséget fogják szolgáltatni. Megjegyezzük azonban, hogy ez a víz nem egyedül a pontusi rétegek vize. Mélyebb rétegekből tör ez a víz elő, de a homokos pontusi rétegek könyebben eresztik fel és még jól meg is szűrik.

A diluális és alluviális képződések a vízkérdésnél tekintetbe sem vehetők. Csak azt jegyezzük meg, hogy a vastag diluális agyag az Áta felé felszálló vizeknek a záró rétege. A Tettye-forrás alatti alluviális mészkő, amely a Tettye-víz lerakódása, csakis a Tettye leszivárgó vizét eresztí át, a Püspök és a Knief-forrás nyílásain. A mésztuff igen laza szövete a legveszelmesebb fertőzéseknek teszi ki e két utóbbi forrást.

A mostan vázolt pécsi hegység számos vetődése, repedése, elállása, emelkedése és süllyedése folytán hidrogeologiailag igen kedvezőtlen természetű. Sok, de kis forrás tör ki belőle, amelyek egy nagyobb szabású vízmű táplálására már az összefoglalás nagy nehézségeinél és költséges voltánál fogva is teljesen alkalmatlanok.

A hegység kedvezőtlen települési viszonyain kívül még a harmadkori rétegeknek a szénbányászás általi nagymérvű lecsapolása is megnehezíti a közelbeni kielégítő víznyerést.

Egy másik emléket is a régi rossz időknek bontani kezdék e héten Budapesten. A Károly-kaszárnya ez, melynek falában a bontás közben csontvázakra találtak. Azt hiszik, hogy régi büntett maradványai azok a csontvázak, de ha csak ennyi vér tapadna ahhoz az épülethez, akkor még hagyján volna!

Budapestnek különben egy harmadik nevezetessége felett is meghúzták e héten a halálharangot. A Dréher-palotának álltak neki a tót atyafiak csákányaikkal s megkezdték a lebontást. Ime tehát a sokat emlegetett palota is a többi épületek sorsára jutott; nem tolták el az új palota telkére, hanem lebontották s bizony nem fog rajta kő kövön maradni, mire az új Dréher-palota felépül.

Budapestnek innen-onnan alig marad már más régi nevezetessége a — löversenyeken kívül. Ezek is fogytak a héten, még pedig a régi szellemben és régi mód szerint, vagyis az emberek nyertek és vesztek, hogy a ki nyert, az a — totalizátor volt.

Anglia és Khina, Amerika és Németország is versenyez egymással. A derék Uncle Sam, a hidegvérű angol, mindenáron Khinába akar jutni; Amerika pedig Németország terjeszkedése ellen protestál. Földet nem akar nekünk adni a jó amerikaiak, de a — Golf-áramot azt a nyakunkra küldik. Legalább

Ezek után tárgyaljuk bővebben a hidrogeologiai viszonyokat.

Az aszályosabb időszakban folytonosan fel-felmerülő vízhiányt Pécs sz. kir. városa elintén artézi kutakból nyert vízzel szándékozott fedezni és azért már az 1896-ik évben 3 helyen is végeztetett furásokat.

Az egyik terület a Zsolnay-gyárteleptől délkeletre, a nagy vasuti kanyarulatától délre eső réten mintegy 120 m. magasan a tenger színe felett van. Itt egy háromszögben három helyen furtak le. Az elsőszámu furás 65.15 méter mélyre hatolt le és 49—64 méterben elérvén a sarmatarétegeket, viz szállott fel, amely a térszín felett ömlött ki a furócsőből. A víztartó réteget a 49. méterben érték el. — A II. számu, 55 méter mély furás eredménytelen volt, míg a III. számu furás 59 méter mélységben a sarmata rétegeket érte el és szintén adott a csőben felszálló artézi vizet. A második és harmadik terület a város délnyugati részére esik. Itten a városi legelőn, a sertéshizlaló artézi kutjától nyugatra, 25 m. mélységben abbahagyták a furást és Német-Üröghön a völgy nyílásának irányában közvetlen a falu alatt 68.00 m. mélyre furtak le minden eredmény nélkül. Az e furásokkal nyert viz igen csekély mennyisége folytán tekintetbe nem volt vehető.

Ekkor vették át az alólírottak a vízpótlási ügy tanulmányozását és hogy a mélyben rejlő víz természetével tisztába jöjjenek, a közegészségügyi mérnöki osztály vezetése alatt először is a Német-üröghi vizkutatást folytatták. Erre különösen az vezette a tanulmányozókat, hogy a jó és sok vizet tartalmazó idősebb mediterrán konglomerátot e helyütt a völgy mélyében felkutassák.

Az abbahagyott régi furáshoz közel 135 m. mélyre hatolt le a kutató furó, amikor gránitra talált és a furást 150 m. mélységben be kellett állítani. A megvizsgált minták szerint a furó körülbelül a 10. métertől a 61-ik méterig, a pontusi rétegeket törte át, amelyek apró kavicsból, homokból és homokos, iszapos anyagból állottak. Azután meg nem határozható kavicsos, konglomerátos rétegek következnek, a melyek zöldes szürke, mállott palás kőzetből és gránit darabkákból állanak. Végül a szóban álló gránit következett. Itten tehát a vizet vezető réteget nem találtuk meg.

A következő próbatúrát több szondírozó furással együtt a várostól keletre a Reszberger malom táján mélyesztették le. Itten a kavicsban valamelyes víz mutatkozott, de azután megszűnt. A valószínűleg diluális kő kavics pontos kikutatása miatt a furás körül

e héten azt pöngették, hogy az Oceán vizéből az áramlatot elterelik Európa felé; hadd hozzon a mi nyakunkra egy kis éghajlati változást!

A hét nevezetességei közé tartozik az is, hogy a külügyminiszter Budapesten több napot töltött. Hallatlan szerencse! A monarchia külügyminisztere, a ki eo ipso Bécsben székel, el jön Budapestre, a provinc székvárosba s itt eszik, iszik, éjszakai nyugalomra itt vonul, sőt van oly kegyes és tárgyalásokat is folytat a magyar miniszterekkel! Nem csoda tehát, ha itt tartózkodásához a legkülönfélébb kombinációkat fűzték, a mikből azonban csak egy fog bizonyosan beteljesedni, hogy megint fizethetünk a hadsereg — új ágyúira!

Egyebekben pedig a héten emlékezett meg a Petőfi-Társaság Petőfi haláláról, ki a segesvári ütközetben ez év nyarán lesz ötven éve hogy elesett. Az aradi panamát is e héten tárgyalták, hogy itéljenek Bács Nándor és társai felett, kik az adópénzeket elkezelték. Mire a Bácsék ügye befejezést nyer, elővehetik a Krivány János dolgát. Hétköznapi már nálunk a panama; hozzá vagyunk szokva, mint a franciák a Dreyfuss ügyének tengeri kigyózához.

Kővágó Őrs.

számos szondirozó furást végeztünk. — Sajnos, eredménytelenül, mert a kavics egy nagy lencsének bizonyult s így állandó nagyobb mennyiségű vízre e helyütt nem is lehetett számolni. Mélyebbre is hatolva 152.36 méternyire, itt is elértük a gránitot és az eredménytelen kutató furást abbahagytuk.

Ha mostan az eddig felsoroltakhoz még a város déli részében a sertéshizláló és a vilamosteleg ártézi kutjainál nyert eredményeket is hozzávesszük, akkor azt látjuk, hogy Pécs város közvetlen déli és délkeleti részében amint azt már Bökh János nagybecsű munkájában is állította, az ártézi víz tényleg megvan, de a vízmennyiség a megfúrt mélységben ilyen nagy szükséglet fedezésére nem elegendő és minősége sem teljesen megfelelő.

Amint látjuk, a kutató furások két vezetõ réteget mutattak ki. Az egyik az 55—68 méter mélység közé esõ sarmata réteg, a másik 150—163 méter mélységben a gránit felett valószínűleg a mediterrán konglomerát.

A honvéd sáttortábor magasan fekvõ területéről 523 m. mélységre lehatoló furás szelvényét pontosan nem ismerjük, de meddősége miatt ezt is abba hagyták.

Mindezek után arról gyõzõdtünk meg, hogy a városhoz közel lemélyeztetett egy vagy több ártézi-kút a szükségelt nagyobb mennyiségű és kifogástalan minőségű biztos vizet nem fedezheti.

Ezután a közeli hegységben kutattunk ivóvíz után s elõször is a város különös kívánságára a Bálics-völgy élõ forrásainak területén a Hirschfeld-féle telken fúrtunk le 52.4 m. mélységre, hogy a szétszórt források vizét összefoglaljuk és szaporítsuk. A furás körülbelül csak a verfeni palákat törte át, a furólyukból kiszivattyuzott vízmennyiség, dacára, hogy a környezõ élõforrások tetemesen megapadtak, nem több, mint 350 m³. Ebbõl azonban körülbelül 100 m³ a Hirschfeld-féle sörháznak lenne átadandó és így csak 250 kméter maradna a város rendelkezésére. Az itten nyert vizet, mint már említettük, kénsavas meszet (gipszet) tartalmaz nagyobb mennyiségben és a felsõbb talajvizekkel is keveredik, tehát közegészségügyileg elvetendõ, mert lakott területen fakadó és a felsõ talajvizekkel keveredõ vizet városok ellátására határozottan alkalmatlannak kell jelezni. A furást a ki nem elégitõ eredmények után abbahagytuk.

Az Isten kútnál két helyen fúrtunk le. Az egyik furással az Isten kúttól Ny.-ra a réten csakhamar a Szt. Jakab-hegyi homokkõre akadunk s víz hiányában a furást abba is hagytuk. A másik furással közel az Isten kúthoz 24 m. mélységre hatoltunk le és pedig mindig a verfeni palákban. Ebbõl a mélységbõl 24 óránként 50³ m. szivattyuzás által nyerhetõ vizet kaptunk és pedig emellett az Isten kutja némileg megapadt. Ilyen gyarló eredmények után itt is abba hagytuk a furást.

Az élõforrások vize, eltekintve a kifogástalan összegyűjtés, foglalás és kártalanítások nehézségeitõl és költséges voltától, a szükségletet nem fedezi és nagyrészt veszedelmes fertõzéseknek is ki van téve.

A városi mérnöki hivatal legjobb és pontos mérései szerint a források vízmennyisége a következõ:

1. — Balokányi tóforrás	24 órában	430. m ³
2. — B.-uszoda forrás	"	150.
3. — Madarász forrás	"	261.
4. — Istenkút forrás	"	87.
5. — Csoronikai Szeifritz forrás	24 órában	55.
6. — Szamárkút forrás	"	30.
7. — Petrezselyem forrás	"	28.
8. — Kaposvári forrás	"	40.
9. — Papnövelde (szeminarium) forrás	24 órában	21.
10. — Ó-forrás	"	23.
11. — Kniffer forrás	"	72.
12. — Bálics forrás csoport	"	350.

Összesen 1550. m³

A mely vízmennyiségből a Szeifritz forrás

vize az új királyi honvéddapródiskola részére foglaltatik le, a bálicsi forrásokból pedig a Hirschfeld-féle sörgyár kap circa 100 kbm.* vizet s így levonandó 150 m³, marad tehát rendelkezésre körülbelül 1400 m³.

Ismételve megjegyezzük, hogy a felsorolt élõforrásokból a balokányi, az uszodai, a Madarász-féle, a Petrezselyem, a Kaposvári, a papnöveldei, az ó-forrás, a Kniffer-forrás és a bálicsi források mostani állapotukban olyan geológiai viszonyok között törnek elõ, a melyek a legnagyobb fertõzést is lehetségessé teszik, tehát a városi vízvezetékbe be nem vezethetõk.

A szt.-kút vízmennyisége számításba sem jöhet.

A Tettye-forrás változó vizadóképeségét már ismerjük és annak az orvoslása a fennforgó körülmények között lehetetlen.

A távollevõ kis kantavári forrás kombinációba sem vétethetett.

Pontos megfigyelés alá vettük az orffü forrást is, amely ugyancsak a kagylómészkbõl fakad és a Tettye-forrással egészen egyenlõ természetű. Rauch városi fõmérnök rövid idõn át végzett mérései a következõt eredményezték:

1898. évi okt. hó	20-án	24 órában	1555 m ³
"	"	23-án	1492 "
"	nov.	1-én	1060 "
"	"	6-án	1060 "
"	"	14-én	1060 "
"	"	21-én	935 "
"	"	30-án	935 "
"	dec.	8-án	872 "
"	"	14-én	872 "
"	"	22-én	758 "
"	"	24-én	758 "
1899. évi jan. hó	11-én	24 órában	872 "
"	"	18-án	935 "

Tekintve a forrás ingadozását, elégtelen vízmennyiségét, a foglalás és az alaguton való bevezetés több százezerre rugó költségeit, a visszaporítás e módját is el kellett ejteni.

Az élõvízforrásokból megnéztük még a várkonyit is. A forrás a falu É.-i szélén van, kitünõ vizü, de legfeljebb körülbelül 500 m³ vizet ad és így a bevezetésre nem alkalmas. Végigmértük még továbbá a Pécsról nyugatra Cserdiig és északkeletre Hosszúhetényig a hegységébõl lefolyó vizeket és forrásokat, de ezek csekély vízmennyiségük, költséges összefoglalásuk és bevezetésük, valamint a számos malomkártalanítás miatt is tekintetbe nem vétethettek.

A nagymennyiségű bányavizeket egyrészt a nagy bányatelepek vízszükségletének fedezésére, másrészt pedig a szénmosásra használják fel.

A város mellett északkeletre fekvõ völgyek egyikének gáttal való elzárása a célból, hogy az így felfogott és összegyűjtött vizet megszűrve a pótlásra használtassék fel, a kiszemelt völgyszakasz oldalának és fenekének laza és vizesztõ természeténél fogva nem valósítható meg.

Ilyen kedvezõtlen hidrogeológiai viszonyok között a várostól 35 kilométerre esõ Dráva folyó vizének természetes szűrésére és bevezetésére gondoltunk. E célból a Dráva folyó medrétõl a Dráva-Szabolcson át Harkányba vezetõ ut mentén 8 próbafurást végeztünk, anélkül azonban, hogy a természetes szűrésre alkalmas kavicsnak még csak nyomát is megtaláltuk volna. A furások a 7 kilométer hosszú vonalon 43 méter mélységig mindenütt finom szemű alluviális homokot tártak fel. Mostan már itten is csak mesterséges szűrésre lehet gondolni.

Még Sat. Lõrinctõl N.-Bicsérdig terveztünk a széles völgyben próbafurásokat, amikor Pécs sz. kir. városának gazdaságügyi tanácsától és fõmérnökétõl azon értesítést kaptuk,

*) A szakértõk ezen megjegyzése téves, amennyiben Hirschfeld még nem kapta meg az engedélyt arra s ha meg is fogja kapni, csakis oly kikötés mellett történik, hogy a város azt bármikor kártalanításra való igény nélkül elveheti.

hogy Pécs városától délre, a siklósi hegység felé, a Pogány, Udvard, Egerágh, Átai völgyágazatban nagyobb mennyiségű forrás van.

A helyszíni tanulmányozásnál a következőket tapasztaltuk:

A pogány-szõkédi völgyesség körülbelül 220 m. magasan a tenger színe felett, a csontosi pusztánál magasabban kezdõdik és a diluviális agyagban északnyugatról délkeletre van kimosva. A völgy jobb, rendesen meredekebb oldalán több helyen fel vannak tárva a pontusi rétegek felsõrészei.

Pogány község felett és alatt pontusi vörös, laza homokkõ, máshelyütt a homokkõ alatt homokos és márgás rétegek mutatkoznak.

A völgyben több nagyobb és kisebb forrás tör elõ és pedig egy helyen szintén a völgy jobb oldalán tisztán látni, hogy a víz a homokkõ padokból nyomul ki.

A kalamora és gornji malom között, a vizes völgy fenekén, szintén nagyobb forrás tör fel és pedig olyan nyomással, hogy a finom homokszemeket elég magasra löki fel. Az udvard-szõkédi és egerágh-áti völgyágakban csak a diluviális rétegekben látni, de azért kétségtelenül meg vannak mélyebben a pontusi képzõdések is. E völgyágban is több helyen tör fel a jó minőségű, egészen tiszta ivóvíz. A terület egészen tiszta és gazdasági művelet alatt áll. A vizet elzáró réteg, agyag és így elég rossz vízvezetõ. A vízquantum a megelőzõ és a mérések alatt is uralkodó rendkívüli szárazság dacára a városi fõmérnök mérései szerint, melyek napi 2800—2900 köbmétert mutattak, bõségesen elegendõ.

A városi vegyész a vizet kifogástalan jónak találta.

A vízkérdés megoldásának felette sürgõs volta a huzamosabb tanulmányozást, sajnos, lehetlenné teszi és így csak a vizeredés és a felsõbb rétegek megismerése miatt végezhetünk a pogányi völgyben, a szõkédi vasúti áthidalásig 5 kutató furást. A 26, 19, 26, 9 és 43 méter mélységig feltárt rétegek pontusi eredésre vallanak és nagyrészt laza, homokos természetűek. A víz eredésének pontosabb körülményeit csak mélyebb furások deríthetik fel.

A furásokból felszálló ártézi víz, a fakadó forrásokhoz hasonlóan a kapott adatok nyomán 12 °C. s így Pécs környékének közép hőmérsékleténél, amely 16 évi átlagban (1871—1886) 10 °C., 2 °C.-al melegebb. Ez a körülmény arra enged következtetni, hogy a víz nagyobb mélységbõl ered.

Mindezek után azt hisszük, hogy Pécs sz. kir. város vízkérdésének gyökeres megoldására a most leirt halmos terület már azért is a legkedvezõbb, mert az esetleges vízszükséglet emelkedése esetén itten a most még igénybe nem veendõ udvardi és egerági völgyek hasonló minőségű vizeinek a létesítendõ vízműhöz való csatolásával a vízmennyiséget tetemesen lehetséges emelni. Nagyobb és jó minőségű vízmennyiséget szolgáltathat még szükség esetén egy a tervben levõ vízmű méhében, körülbelül 250 méterre lefúrt ártézi kut is.

Végül ajánlatosnak és szükségesnek tartjuk azt, hogy a város a kérdéses 3, esetleg 4 völgy kizárólagos vízhasználati jogát már mostan megszerezze és az egész területre egy külön védõ területet kérelmezzon.

A leirt hidrogeológiai tanulmányok mutatják, hogy a Pécsvárosi vízvezeték kibõvítését hegyi forrásaink igénybevitelével óhajtottuk volna keresztülvinni, mert a vízmű jelenleg is a magasan fekvõ Tettye forrás által lévén táplálva, a víz saját esésénél fogva oszlik el a város lakott területén.

A Tettye forrás, a városi mérnöki hivatalnak a vízmű üzeme óta eszközölt mérései szerint, eddig napi 655 m³ minimumot tüntetett fel, miután pedig az észleletek szerint egyelőre napi 3000 m³ lenne a vízszükséglet, szükséges olyan forrásokról gondoskodni, melyek minimumban, tehát a legszárazabb idõk-

ben is körülbelül 2345, kereken tehát 2400 köbméter napi vízőntéssel bírjanak és egyébként vizök soha fertőzésnek kitéve ne legyen.

Vizsgálva a város környékén fekvő összes jelentékenyebb forrásokat, elhagyván azokat, melyek lakott területen fakadván, a fertőzés veszélyének vannak kitéve és mellőzve azokat, melyek lényegtelen mennyiségűk és nagy távolságuk miatt általában be nem vezethetők, továbbá a hadapródiskolába bevezetendő csoronikai forrást, mint bevezetésre alkalmas hegyi források a következők jöhetnek tekintetbe:

Forrás neve	24 órai minimális vízőntése	bevezetés költsége malomkártalanítás nélkül
1. Várkonyi forrás	500 m ³	120000 frt.
2. Szamárkuti »	30 »	9000 »
3. Istenkut »	80 »	25000 »
4. Orfti »	758 »	300000 »
Összesen	1368 m ³	454000 frt.

Tehát a malomkártalanításoktól eltekintve 454000 frt befektetéssel napi 1368 köbméter kifogástalan vízmennyiség lenne biztosítható, azaz ily nagy költséggel még a szükséges 2400 köbméter víz sem lenne elérhető és a város fejlődésével, a szaporodó vízigényekkel lépést tartani és a vízművet bővíteni lehetetlen.

Ezzel szemben az egyidejűleg észlelés alatt állott pogányi völgyben méréseink 2800—2900 köbméter minimális vízmennyiséget mutattak ki és a városi vegyész által megejtett kémiai vizsgálat a víz kitűnő minőségét igazolta be, olyannyira, hogy e vizet minőségileg a fent említett hegyi források fölé kell helyezni. Innét tehát a 2400 köbméternyi vízmennyiség beszerezhető és a tanulmányok kapcsán készült tervekhez csatolt költségvetés szerint a pogányi vizek bevezetése a szükséges kisajátítás és kártalanítással mintegy 380000 forint költséget igényelne, tehát a mellett, hogy 1000 köbméterrel több vizet nyerhetünk, a költségek mintegy 70,000 frttal alacsonyabbak.

De fő előnye ezen megoldásnak az, hogy a Szőkéd község mellé tervezett vízgyűjtő telepnél az udvardi völgyből eredőleg még mintegy 4000 köbméter víz áll rendelkezésre, tehát e helyen a vízmű esetleges további bővíthetése egyelőre beláthatatlan időkre biztosítva látszik.

Kelt Budapesten, 1899. évi ápril hóban.

Farkass Kálmán s. k. Dr. Szontagh Tamás s. k.
kir. főmérnök. bányatanácsos osztály-geologus.

Katonák májusa.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. április 29.

Ma jelent meg a hivatalos lapban a májusi katonai előléptetések sorozata. Ez előléptetések közül a bennünket érdeklőket a következőkben közöljük:

Altábornagygyá kineveztetett váraljai *Laban* Rudolf, az első gyaloghadosztály parancsnoka, ki mint ezredes az 52-ik gyalogezrednél volt beosztva.

Vezérőrnagygyá kineveztetett deybachi *Zech* Arnold, a 9-ik lovasdandár parancsnoka. Ezredessé kineveztetett *Cankl* Rudolf, az 52-ik gyalogezred alezredese.

Alezredessé kineveztetett *Alt* Sámuel, 52-ik gyalogezredbeli őrnagy.

Őrnagygyá kineveztetett *Aigner* Adolf, első osztályú százados a báró Reicher 68-ik számú gyalogezrednél, az 52-ik gyalogezredhez leendő beosztással; *Kreippner* Ferdinánd 52-ik gyalogezredbeli első osztályú százados, a Ferenc Ferdinánd főherceg 19-ik számú gyalogezredhez leendő beosztással.

Első osztályú századosá előlépett rupperthi *Jobst* József a 44-ik gyalogezredbeli másodosztályú százados, *Dipolter* Henrik és *Lankasch* József, szintén 44-ik gyalogezredbeli másodosztályú századosok.

Kránitz János, altábornagy, a m. kir. székesfehérvári V-ik honvédkerület parancsnoka, saját kérelmére nyugállományba helyeztetett s neki a legfelsőbb megelégedés tudtul adatott.

Zalavári *Zurna* Károly vezérőrnagy, a m. kir. 82-ik honvéd gyalogdandár parancsnoka, a m. kir. székesfehérvári V. honvédkerület parancsnokává kineveztetett.

Ns. *Panos* Alajos ezredes, az 52-ik gyalogezred parancsnoka, a m. kir. honvédség tényleges állományába áthelyeztetett.

Kis-jókai *Udvarnok* Viktor ezredes a 32-ik számú gyalogezredtől az 52-ik számú gyalogezred parancsnokává neveztetett ki.

A koronás arany édemkeresztet adományozta a király dr. *Benedikt* Vilmos elsőosztályú ezredorvosnak az 52-ik gyalogezrednél.

Forinyák Gyula lovassági tábornok, a honvédfőparancsnok adlátusa, saját kérelmére nyugállományba helyeztetvén, a honvédfőparancsnok adlátusává *Bolla* Kálmán altábornagy neveztetett ki.

Jahl Gusztáv, vezérkari testületbeli ezredes, a 4-ik hadtest vezérkari főnöke, a honvédgyalogság állományába áthelyeztetett.

A 82-ik honvédgyalogdandár parancsnokává *Panos* Alajos ezredes neveztetett ki.

Neuwohner József, pécsi 19-ik honvédgyalogezredbeli őrnagy, saját kérelmére mint rokkant, nyugállományba helyeztetett.

Kiss Zsigmond, pécsi 19-ik honvédgyalogezredbeli alezredes, a pozsonyi 13-ik honvédgyalogezred parancsnokává kineveztetett.

A m. kir. honvédségnél alezredessé előlépett *Schneider* József, pécsi 19-ik honvéd gyalogezredbeli őrnagy. Alezredes lett báró *Marschall* Gyula, a központi honvéd lovasiskola parancsnoka, létszám felett a 8-ik honvédhuszárezrednél. Őrnagygyá előlépett töbör-éthei báró *Nagy* Gyula, honvédlovassági felügyelő segéd-tiszt helyettes, létszám felett a 8-ik honvédhuszárezrednél.

Első osztályú századosokká kineveztettek *Késmárky* István és *Jamnicky* István, pécsi 19-ik honvédgyalogezredbeli II-od osztályú századosok.

Másodosztályú századosokká kineveztettek: kövesszarvi és gósztonyi *Gosztonyi* István, 19-ik honvédgyalogezredbeli főhadnagy és *Pandics* Sándor főhadnagy, létszám felett a 26-ik honvédgyalogezrednél, a pécsi honvédhadapródiskola állományában.

Főhadnagyk lettek a pécsi 19-ik honvédgyalogezrednél *Török* Béla, *Tóth* István és *Kanovics* György hadnagyk.

Első osztályú századosá előléptek: breznói *Prihradny* Elek és *Várady* Géza — ez utóbbi a honvédelmi miniszterium állományában — 8-ik honvédhuszárezredbeli II-od osztályú századosok.

Másodosztályú századosok lettek *Pálffy* Imre, *Koller* Ödön és kápolnai *Baur* József, 8-ik honvédhuszárezredbeli főhadnagyk.

Főhadnagygyá előléptek: szenci *Fördös* Vilmos és *Majorossy* Győző, 8-ik honvédhuszárezredbeli hadnagyk.

Suránszky János, a székesfehérvári V-ik honvédkerület parancsnokságától a 17-ik honvédgyalogezredhez helyeztetvén át, kezelőtörzsőrmestereből hadnagy kezelő-tiszté lépett elő.

Végül a honvédség kötelékéből május elsejével, saját kérelmükre, elbocsájtattak: dr. sikabonyi *Angyal* Béla, 19-ik honvédgyalogezredbeli és nagyszigeti *Szily* Tamás, 8-ik honvédhuszárezredbeli tartalékos hadnagyk.

Hirek.

Pécs, 1899. ápril 29.

Május.

Ügy szeretem az ünnepeket, ezeket a jelző oszlopokat az élet poros országútján! Pihenőre intenek, lágy, puha, selymes virág-

szőnyegre, honnan vissza is, előre is láthat a meggyötört lélek. Előttem homályos körvonalakban rajzolódik elcsüggedni nem akaró lelkelem küzdelme. Csqua kód, csupa bizonytalanság minden, csupa szürkesség, de a melyre ingerlő meleget önt a biztató remény sugára. Mögöttem a mult üde színei arany-glóriás emlékei, melyeknek fényét nem tudta megtörni a csalódás, a kiméletlen való, a kiábrándulás. Most tudom csak igazán, mily hatalmas az eszményiség ereje: a tiszta öntudat megnyugvását veti a multa s titokszerű világok sokat ígérő látóhatárát bontja ki előtünk, amikor kegyetlen zápor lemossa lelkünk szárnyáról a magasra emelkedő himporát s tehetetlenül alá hanyatlik a föld porába. Legáltalán én így vagyok. Valahányszor ólom-súlyával ráül lelkemre a csüggedés s töviskoronával vérzi ábrándképeimet, mindig az idealizmus emel fel a csüggedésből, ez aranyozza be nyomoruságom szegényes kunyhóját, ez érinti a szépség lehelletével a komor tájakat, mint a hogy a naptól nyeri ragyogását a természet, mikor ijesztő vihar multán mosolyogva tekint le a szétfoslott felhőrongyok közül a megrémített vidékre.

S az idealizmus első sugarait az ünnepek vetették lelkemre. Azok a napok, amikor a teher alatt roskadozó ember visszanyeri királyi méltóságát, kiegyenesedik, felveti a homlokát a magasba szívének természet-adta vágyával felemelkedik a Végtelenhez. Még most is ott hullámszik szívem rostjaiban az öröm árja, mely elhatalmasodott rajtam, mikor úgy ünnepnap megkondult az öreg harang komoly, ünnepre hívó szava s láttam, mint siet hosszú menetben tiszta, ünneplő ruhában a falu apraja-nagyja az Isten házába. Az ég derültebb, a nap ragyogóbb volt, mint máskor; a madár szebben énekelt, a virág kedvesebben ilatozott, s ott a templomban az orgona hatalmas hangjai, azok a főséges énekek, azok a latin szavak, melyeket meg nem értettem, de a melyek mégis annyi mindent mondtak nekem, egy szebb haza sejtelmének édességével ringatták el lelkemet.

S az emberek is nagyobbaknak tűntek fel előttem, amint ott láttam őket, terdet hajtva egy láthatatlan hatalom, a tökéletes eszmény előtt. Nem volt különbség az emberek közt. Gazdag és szegény, ur és szolga mind olyan egyforma buzgósággal énekelte, hogy »Uram irgalmazz!« S én is velök voltam, hiszen az Isten olyan jó, olyan kegyelmes, szívesen hallgatja a gyermek gagyogását is. S ez igaz, mert édes anyám mondta, aki pedig engem nagyon szeret . . .

Azóta de sok minden változott velem! Lelkemen átszűrődött a bánatos borongás s beharmatozta gyermeki kedélyem csillogó tükrét. Megsemmisült remények fakasztotta könyek elhomályosították merengő ifju tekintetemet. Mindennap egy-egy elsárgult level hull a porba. De azért ezeknek az ünnepeknek tanítását most is hallom s hangjuk szép, mint a fülemile éneke a csendes májusi alkonyatkor, vagy a pásztorsip édes szava csillaglényes éjszakán.

S elborít az ünnepi érzés a virágok havában, mikor az áldott szent szűz dicséretét zengi a mély erdő lombusogása, a patak csörgedezése, a virágok színvegyülete, a hívők éneke. Virággal borítják a szűz Anya oltárát, a ki erősíti a gyengét, oltalmazza az elhagyatottat, vezéri a vándort az élet bánatos utain.

Minden virag egy-egy szivből fakadt köszöntés, melylyel a szenvedő viszonzza a fájdalmas szűz érzést-bontó szenvedéseit, melyek árán anyánk lön. Miként a természet megfeszíti erejét, számos rózsafajt hoz létre, hogy megeremtse rózsza típusát, így ezer sziv sohaja, magasztaló szava vetekedik nem földi versengésben, hogy rátaláljon a szűz anya dicséretének méltó hangjára.

Hozzatok virágot, szegfűt, gyöngyvirágot;

szórjatok nefelejtset, liliomot a királyok királynőjének, a »titkos értelmű rózsának« . . .

Mint virágillat, mint derült napsugár, úgy borult lelkemre Mária havának ünnepi érzése.

Lágyan simul a lelkemhez a köszöntés: »Mária, szomorúak vigasztalója, üdvözlégy!«

Napirend 1899. április hó 30-án, május 1-én és 2-án.

Naptár: vasárnap, április 30. — Róm. kath.: Cantate. — Prot.: Katalin. — Görög-kel.: (ápr. 18.) Husvét — Zsidó: Ijar 29. — Nap kél 4 óra 47 perckor; nyugszik 7 óra 8 perckor. — Hold kél éjfékor; nyugszik 8 óra 31 perckor reggel. — Hétfő, máj. 1. — Róm. kath.: Fülöp. — Prot.: Jakab. — Görög-kel. (ápr. 19.) Husvét. — Zsidó: Ijar 20. — Nap kél 4 óra 45 perckor; nyugszik 7 óra 9 perckor. — Hold kél éjfélután 43 perckor; nyugszik 9 óra 46 perckor délelőtt. — Kedd, máj. 2. — Róm. kath.: Athanáz. Prot.: Athanáz. — Görög-kel. (ápr. 20.) Theodor. — Zsidó: 21. — Nap kél 4 óra 43 perckor; nyugszik 7 óra 11 perckor. — Hold kél 1 óra 18 perckor éjjel; nyugszik 11 óra 4 perckor délelőtt. Hold utolsó negyede 7 óra 3 perckor este.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe, helyenként csapadék, zivatarok.

Katonai sorozás a Scholtz-söracsarnokban kedden reggel 8 órakor.

— **(A sajtó és május elseje.)** A helybeli könyvnyomda-tulajdonosok közös megállapodás szerint hétfőn, május elsején, munkaszünetet engedélyeznek munkásaiknak. *Lapunk legközelebbi rendes száma tehát e szerint kedden este jelenik meg.*

— **(Jóteknycéiú hangverseny.)** A pécsi katolikus kör, folyó évi május hó 14-én fővárosi művészek és a Pécsi Dalárda közreműködésével a Szent-Vince-Egylet és a népkönyha javára hangversenyt rendez a saját helyiségében. A hangverseny műsora a következő: 1. *Ünnepi dal* Huber Károlytól. Énekli a Pécsi Dalárda. — 2. *Liszt: Zongora hangverseny* (a-dur), két zongorán előadják

Hiermayer Sarolta és Szendy Árpád, az orsz. zeneakadémia tanára. — 3. Faust-Fantasia Sarasate Pablótól. Hegedűn játszsza *Opris Valeria. — 4. a) Variations serieuses* Mendelssohntól, b) *Magyar rhapsodia* Szendy Árpádtól. Zongorán előadja Szendy Árpád. 5. *Magyar műdal* Gaál Ferenctől, Énekli a Pécsi Dalárda. — **Helyárak:** I—II. sor 3 forint, III—VIII. sor 2 frt, IX—XIII. sor 1 frt, állóhely 60 kr, diákjegy 30 kr. — Kezdeté este 8 órakor. — Jegyek előre válthatók *Domján* I. könyvkereskedésében. Felülfizetéseket a jóteknycél érdekében köszönettel fogad és hirlapilag nyugtázza a rendezőség.

— **(Ötven év.)** Ötven éve lesz május 21-én, pünkösd vasárnapján, hogy Budavárát a honvédek az osztrákoktól elfoglalták. A budapesti asztaltársaságok központja az ötvenedik évfordulót — mint bennünket értesítenek — hazafias ünnepélyvel ülik s megkoszorúzzák a honvédek sírját és a budavári honvédszobrot. *Barabás Béla és Hentaller Lajos*, megyénk dárdai kerületének orsz. képviselője lesznek az ünnepi szónokok. Május 28-án a József-utca 10. szám alatti vendéglőben a honvéd menedékház 50 tagját meg is vendégeli a rendezőség. Hazafias adományok az ünnep céljaira ugyanoda küldendők.

— **(Két temetés.)** Ma délután diszes gyászkiéret vonult ki a budai külvárosi temetőbe. Mindkét temetésen láttunk gyászkaroszalagos katonákat, mert az egyik gyászkiéret egy magasrangú katona hitvesét, a másik pedig egy elhalt katona özvegyét követte az örök nyugalom helyére. Délután négy órakor temették el az Anna-utca 5. számú házból *Butykay Ádám* honvédezredes feleségét, szül. *Borheck Ilona* urnőt. A temetésen ott volt a helyőrségi tisztikar s városunk intelligenciájából igen sokan. Az Árpád-utca 32-ik számú házból pedig özv. *Fáy Sándorné* szül. *Gondos*

Juliánát kísérték ki a teremetőbe. Az elhunyt *Fáy Sándor* honvédfőhadnagy volt özvegye; férje ez előtt tíz évvel öngyilkos lett s ő azóta bús özvegyiségben — egyetlen leányának nevelésére fordítván minden gondját — élte le napjait, míg most a halálban egyesült elköltözött urával.

— **(Beszámoló.)** A pécsvidéki tanítónők egyesületének tegnap tartott választmányi gyűlésén történt az elszámolás a f. hó 22. és 23-án rendezett műkedvelői előadások jövedelméről és kiadásairól. Az összes jövedelem 710 frt 73 krt., a kiadások 340 frtot tesznek ki. E szerint a tiszta jövedelem 370 frt.

— **(Egy kis csillagászat.)** Május hónap a nap 1 óra 10 perccel nő, mert míg hétfőn a nap 4 óra 45 perckor kel és 7 óra 9 perckor nyugszik, tehát a hossza 14 óra 24 perc, addig május 31-én a nap 4 óra 11 perckor kel és 7 óra 45 perckor nyugszik, tehát 15 ó. 34 p. lesz a hossza. Május 21-én lép a Nap az *Ikrek* jegybe reggel 8 óra 45 perckor. A hold utolsó negyede 2-án 7 óra 3 perckor este lesz; újhold 9-én este 6 óra 45 perckor; első negyed 17-én 6 óra 29 perckor este és holdtölte 25-én reggel 7 óra 5 perckor. A május hónap a Mária-hónapja; templomainkban e hónapban tartják a májusi ájtatosságokat. Különben is az ünnepnapok hónapja lesz a május; mivel május 4-én szent Flórián, 8-án, 9-én és 10-én a keresztjáró napok lesznek, 11-én pedig áldozó csütörtök lesz. Az ezt követő 3 nap Szervác, Pongrác és Bonitác, a három fagyos szent emléknappja, meg a 25-én Orbán napja lesz. Piros pünkösd ünnepe 21. és 22-ére esik. Végül 28-én lesz a szentháromság vasárnapja.

— **(Leesett a fáról.)** Udvardon a napokban a község közelében fekvő erdő részén egy Megyeri János nevű tizennégy éves fiú, egy szarka fészket fedezett fel az egyik

öntözgette virágait, szél ellen óvta, kötözgette azokat, nővésükre, fejlődésükre ügyelgetett.

A szerelmes e titkos jeleket kimondhatatlan örömmel magyarázta a maga javára és a beszédes lant nem sokáig pihenhetett, a keskeny utcán keresztül csakkamar vig érzelmek hírét vitte a virágok figyelmes barátnőjének, a mely az ifju nő gyöngéd szívében nagy csodát idézett elő.

Szive mélyén fájt neki, ha Ilona mama úgy ebéd fölött, egy rövidke óráig tartó beszélgetésük közben jól leszólta, haszontalan naplopónak nevezte a zenés szomszédot vagy a szentírásbéli tékozló fiúval hasonlította össze.

Meta mindig pártolta őt, romlásának okát gonosz csábításra vezette vissza s nem is rótt terhére mást, mint hogy megfélemedezett arról a közmondásról: Ki mint veti ágyát, úgy aluszsza álmát! S védelmét olyan ravasz ovatossággal szokta előterjesztetni, mintha ezzel csak a beszéd fonálát akarná továbbszőni s nem tán azért beszél, mivel érdekli a dolog.

Mig Ilona mama négy falán belől így gáncsolta a pazarló ifjut, addig ez a legjobb indulattal volt ő iránta s a legkomolyabban törte rajta fejét, tehetsége szerint hogyan segíthetne az ő sanyaru helyzetén s a még megmaradt kis vagyonát mikép oszthatná meg vele, de ő azért meg ne tudja, hogy vagyonának egy része az ő kezébe vándorolt.

E jambor adakozás tulajdonkép nem is annyira a mamát, mint inkább a leányát tartotta szem előtt.

Ugy kéz alatt megtudta Feri, hogy a szép Meta új

volt, hogy felfoldje érzelmeit a szép Meta előtt s hogy az ő szívet is kikutathassa.

A rendes, szokott ut, melyet a szerelmesek vonzalmuk, vágyuk illetén állapotában választani szoktak, jelenlegi helyzetében teljesen el volt zárva előtte, de meg amaz erkölcsös világban különben is felette nehéz volt a szerelmes lovagoknak valami lányos házhoz bevenni magukat. A toilette-látogatások akkor még nem divatoztak, a bizalmas négy szem közötti találkozás a résztvevő nő részéről a jó hirnév elvesztésével bünhődött; sétatér, álarcosbál, pique-nique, goutés, soupés s az ujabbkori elme egyéb szüleményei az édes szerelem szolgálatára, még álomban se voltak, ám a szívügyek elintézésére pusztán a házasok hálóterme engedte meg a két nemnek az összejövételt. Különben minden úgy folyt, mint má-napság.

Komatálak, lakodalmak, torok voltak már akkor is, kivált a városokban, mint a kedves ismeretség és az összeboronálás mindmegannyi kiváltságolt segédeszköze. Ezért mondja a régi közmondás is: minden lakodalom új lakodalmat szül. De egy tönkrement pazarlót bizony senki se igyekezett rokonságába fogadni, egy lakodalomra, egy torba sem hívták meg őt.

A titkos ut pedig: szobalány, fiatal szolgáló vagy tán más szolgálatrakész közvetítő útján alkudozni, itt ki volt zárva, mert Ilona mamának se szolgálója, se szobalánya nem volt s a len- és fonalkereskedést is tulajdon maga vezette s Meta lányát mint az árnyék, mindenha követte.

Ily körülmények között aztán lehetetlen volt, hogy

fán s hogy azt lehozhassa, felmászott a fára. Már körülbelül öt méter magasban lehetett, midőn a fa egyik vékony ága letörött s a fiu a földre zuhant, ahol balkarját eltörte. Eszméletlen állapotban szállították szülői lakására, ahol most ápolják.

— **(Kerékpárosok kirándulása.)** A Pécs-bárányai sport-egylet holnap (vasárnap) kirándulást rendez Pécsváradra, mely 35¹/₂ kilométernyi utat tesz ki. A kerékpárosok délután 2 órakor indulnak az egyesület helyiségéből, a Magyar Király szállóból. — A „Pécsi Bicycle-Club“ f. hó 30-án (vasárnap) a „Csokoládé“ sörházba rendez kirándulást. Indulás d. u. 2 órakor a club-helyiségéből.

— **(Ámor a vonaton.)** Az elmúlt éjjelen a Szabadka felől Pécsre érkező vonaton, a szerelem pajkos istene, már ismét galibát csinált. Végig futott a vonat valamennyi kupéján, s pajzán jókedvével kutatott helyet, a hol huncutságot követhetne el. S talált is nemsokára anyagot egy másodosztályu kocsi-szakaszban, ahol egy fiatal utazó ült egy leánykával. Ámor elővette tégezét, megfeszítette a hűrt, s nyilat röpitett a fiatal ember szívébe. E pillanatban elcsattant egy csók a csendes holdvilágos éjben, s a másik percben már élesen fűtyölve állott meg a vonat a nyílt pályán.

Akként történt a dolog, hogy a Szabadka felől jövő s hozzánk éjfélkor berobogni szokott, személy-vonat utasai nem csekély rémületére, a vonat Eszék alváros és Eszék felsőváros állomások között a nyílt pályán hirtelen megállt. Mindenki vasuti szerencsétlenségre gondolt az első pillanatban, míg végre lecsendesedtek a kedélyek, s akkor kistült, hogy az egyik másodosztályu kocsi-szakaszban egy magányos fiatal hölgy utazott, ki mellé csakhamar utitársul szegődött egy pesti utazó. A fiatal utazó csakhamar udvarolni kezdett a

hölgynek, s föltámadó érzéseitől annyira elragadtatta magát, hogy megcsókolta a leányt. A fiatal utas, hogy e veszedelmes kezdet folytatásaitól megkímélje magát megrántotta a vészféket. A két utassal Eszék állomáson jegyzőkönyvet vettek fel, s az ifju seladont alaposan megbírságolták, a vészfék használatának okozása miatt. A vonat néhány pernyi késedelemmel folytatta utját.

— **(A sorozás eredménye.)** Ma a pécsi illetőségű II-dik és III-ik korosztálybeli hadkötelesek kerültek sorozás alá a Scholz sörccsarnokban. A II-dik korosztályban 133-ból 31, a III-dik korosztályban 108-ból 43 vált be katonának. Ehez a tegnapi eredményt az első korosztálybeli 205 egyénből bevált 82 öt hozzávéve, a végeredmény az, hogy 446 hadköteles közül 156 vált be. Kedden a vidéki illetőségű s állítási engedélyt Pécsen nyert hadkötelesek — mind a három korosztályból — kerülnek sorozás alá.

— **(Öngyilkosjelölt cigányasszony.)** Ritka dolog, hogy Fáraó népének viharedzett emberei az öngyilkosságra szánják el magukat, mert ifju koruk óta hozzá vannak szokva a nyomor és nélkülözéshez, túrik a tél zord fagyát, a nyár rekkenő hőségét panasz, jajszó nélkül. S mégis megtörtént a napokban, hogy Mislény község közelében az országuton egy cigányasszonyt találtak, ki iszonyu görcsöktől kinezva gyötrődött az utszéli árokban. A beteg cigányasszonyt beszállították a községbe, a hol elmondta, hogy öt Markos Péternének hívják s hogy öngyilkossági szándékkal gyufaoldatot ivott. Természetesen, azonnal ellenszert adtak neki, amitől magához tért s valószínűleg meg is gyógyul. Hogy mi vitte rá az öngyilkosság eszméjére, azt nem akarta elárulni.

— **(A „Dolovai nábob leánya“ a színpadon.)** Május hó 20-án ismét meg-

nyilnak egy napra a pécsi Thália szentelt csarnokának ajtai. Ez alkalommal egy műkedvelőkből álló társaság a pécsi jótékony nőegylet javára Herczeg Ferenc ötfelvonásos színművét, a „Dolovai nábob leányát“ adják elő. Jób Vilma szerepét *Obetkó* Gizella, Szentirmayné *Szentgyörgyi* Irénke kisasszonyok, Domaházyne szerepét *Szilvássy* Istvánné játsszák. A műkedvelő társaság holnap (vasárnap) délután két órakor tartja az első díszletpróbát a színházban, a nyilvánosság kizárásával.

— **(Halálosvégű baleset.)** Megirtuk a napokban, hogy *Wéber* Pál huszárőrmesterrel lova a siklósi országuton elesett s az őrmester súlyos sérüléseket szenvedett. De mint jó katonához illik, akkor még saját lábán ment haza, hol orvosi ápolás alá vették. Azonban az esés következtében agyarázkódást szenvedett s az orvosok nem tudtak rajta segíteni; ma reggelre meghalt. A jobbsorsra érdemes katona első osztályu számvevő volt s életének 25 ik évében érte el a szerencsétlen elmúlás. Ennek szomorúságát csak növeli az a körülmény, hogy ugyszólván a mézeshetekben hunyt el, mivel alig három hónap óta házasságba lépett s ifju hitvese szül. *Schulteisz* Katalin ily korán özvegyen marad utána. Temetése holnap (vasárnap) délután 4 órakor lesz a Klimó-utca 1. számú házból a budaikülvárosi temetőbe. Lelkiüdvéért az engesztelő misét hétfőn reggel 8 órakor tartják a Ferencrendiek templomában. Az elhunytat özvegyén kívül szülei, testvérei és nagyszámu rokonság gyászolja.

A megrendítő balesetet, mint annak idején megirtuk, az oka, hogy az őrmester lova, melynek lábán új patkó volt, a frissen locsolt kocsiuton elvágódott. Ebből a szomorú alkalmából talán foganatja lesz, ha azoknak, a kiket illet, figyelmébe ajánljuk a locsolás mikénti fogatosítását. A mi öntöző kocsijaink nem a port locsolják el, hanem valóságos sártengert

Feri szomszéd akár szóval, akár írásban kitérhetne volna érzelmeit szeretett Metája előtt.

Most csakhamar valami új beszédmódot eszelt ki, a mely a szenvedélyek kifejezésére kiváltképp alkalmasnak mutatkozott, bár a feltalálás érdeme nem őt illeti, hiszen már réges-régen a heves olasz és spanyol szerelmes lovagok imádozták erkélye alatt elpengetett éjjeli zenéjük alkalmával szintén lantjuk ömlendező hurjaira bízták szívük érzelmeit és ez a zenébe öntött pathos a szerelmi vallomásoknál ritkán is szokta eltéveszteni hatását, hiszen a nők bevallása szerint, ez szívhezszólóbb, elragadóbb az érdemes Chrysostomos atya gyöngyszavánál vagy a minta Cicero és Demosthenes minden szónoklatánál.

De az együgyű Feri mindezekről egy szót se hallot, azért az a fölfedezés, hogy szíve érzelmeinek zenei hangokban adjon kifejezést s hogy azokat lantja pengetésével adja szeretett Metája tudtára, sajátjának mondható.

Egy érzelmes pillanatában aztán felfogta lantját, de most nem úgy pengette azt, mint előbb, hanem érzékeny dallamot csalt ki az összhangzó hurokból s a szerelem rövid egy hónap alatt a zenekontárból második Amphion teremtett.

Az első kísérleteket még alig méltatták figyelemre, de a keskeny utcában csakhamar minden szem-fülsé változott, ha a művész lantja pengetéséhez fogott. Az anyák csititgatták gyermekeiket, az apák csendre parancsolták a lármás fiukat, ő maga meg nyönyörködve szemlélte a tükörben, hogy a bájos Meta alabastrom keze néha kinyitja az ablakot, midőn a kezdő futamok füléhez jutottak.

Ha azt vette észre, hogy Metája hallgatja őt, ábrándjai vig allegróban vagy enyelgő táncdallamban tör-

tek elő, ha pedig a forgó orsó vagy foglalatok anyja akadályozták őt a mutatkozásban, akkor bánatos andante sóhajtott végig a sóvárgó lant hurjain, a mely epedő változatokban bánatának egész érzelme kifejeződött, a melyet szerelmi kinja öntött lelkébe.

Meta nem volt nehézfejű tanítvány, így csakhamar megértette a sokat kifejező nyelvet.

Különféle kísérleteket próbált, vajjon helyesen magyarázott-e mindent és úgy találta, hogy a láthatatlan lantos művészi szeszélyét kénye-kedve szerint irányíthatja. A csendes, szerény leánykák ugyanis köztudomás szerint hasonlíthatatlanul élesebb látásuak, mint a virgonc leányok, a kik pillangó könnyelműséggel szállnak tova egyik tárgyról a másikra s egyik se tudja lekötni figyelmüket.

Nagyon hízelt a női hiúságának, hogy a szomszéd lantot majd örömhagra, majd meg bús panaszra hangolhatja titkos varázshatalmával.

A mama feje most úgy tele volt a kis üzlettel, hogy mindezekre ügyet se vetett, ravasz leánya meg fellelte ovakodott az új felfedezést tudtára adni, inkább azon törte fejét, miképp találjon alkalmat, hogy a szívéhez intézett zenei megszólításra, részint a turbékoló szomszéd iránt érzett bizonyos hajlandóság, részint hiúságból az élelmes találékonyság latba vetésével jelbeszéd utján válaszolhasson.

Megkérte tehát a mamát, hogy virágoscserépeket tarthasson az ablakban, mely ártatlan öröm teljesítésében a mama semmi nehézséget sem látott, hiszen a leselkedő szomszédtól se kellett többé tartania, a kit már oly régóta nem látott.

Most már volt Metának mivel foglalatokodnia, ápolta,

támasztanak, a merre járnak. És az oka ennek az, hogy a kocsisok nem értenek a locsoláshoz. Mikor egy utirányban megindulnak, a helyett, hogy egyenletes lassan nyitnák meg a csapot, egyet rántanak rajta, úgy, hogy zudul ki rajta a víz és bizony a járókelők ruhája ritkán marad ment a víztől. És azután, amikor visszafordulnak, nem kerülnek a párhuzamos részre, hanem a már megöntözött részt locsolják még egyszer agyon. Nem csoda, ha sártenger lesz a nyomukba, melyre bizony ha valami ficánkoló paripa rátéved, könnyen elvágódhatik. Talán be lehetne az öntözőkocsisokat tanítani az öntözésre, nehogy előforduljon másszor is ilyen gyászos eset, mint a fiatal huszárörmester nagy részvétet keltő gyászos halála.

— **(Himen táblája.)** A pécsi állami anyakönyvvezetői hivatalnak házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Németh István, rk., Nemes-Déd — Pap Julianna özv. Kucogi Jánosné, ev. ref., Nemes-Déd;

Rostás András, rk., Pécs — Pörnc Erzsébet, rk., Vásáros-Dombó;

Pajor Leo, izr., Pécs — Agulár Teréz, izr., Budapest;

Lepénye Imre, rk., Pécs — Hering Erzsébet, rk., Pécs;

Storz János, rk., Pécs — Fiedler Anna, rk., Pécs;

Szegedy Rezső dr., rk., Pécs — Szommer Mária, rk., Pécs;

Siska Lázár, rk., Bata — Pec Irén, rk., Pécs;

Poszek Márton, rk., Pécs — Bródes Katalin, rk., Pölöske;

Szikszay József, ev. ref., Pécs — Szabály Mária, rk., Pécs;

Novákovics Alajos, rk., Pécs — Németh Anna, rk., Pécs;

Tripammar Károly, rk., Pécs — Kovácsffy Vilma, rk., Pécs.

— **(Nagy nyári ünnepély.)** A »Pécsi Polgári Daloskör« az idei nyári ünnepélyét június hó 1-jén (Ürnapján) tartja meg, még pedig az »Abbázia« hős lombjai alatt. A Daloskör ezen ünnepélye iránt, már most általános az érdeklődés, melyet a széleskörű rendezőség minden tekintetben ki óhajtván elégiteni, nem kimél sem költséget, sem fáradságot, hogy hivatásának megfelelően. A Daloskör, hogy az ünnepély sikerét még inkább emelje, ezen alkalomra női kórusát újjá szervezte és így a Daloskör vegyes kara 70 működő tagból áll. Ezen hatalmas kórus egy német szerenád-darabot, melyet Vész Albert egyesületi karnagy fordított sikerrel magyarra, fog előadni Vész vezetése mellett. A férfiak is teljesen új műsorral fog föllépni, még pedig közte Joll János híres »Rákóci indulója«-val. A Daloskör igen alkalmas napot választott ünnepélyéhez, melyhez ha az idő is kedvezni fog, úgy derék dalosaink kitartó szorgalma szép eredményt fog elérni.

— **(Apró gonosztevők.)** Három, alig tíz-tizenkét éves suhanc gyereket tartóztattak le a napokban Átán. A három suhancot: Weisz Béla, Mayer János és Zöldi Andort, Márton Imre odaváló gazdaember éppen akkor csípte el, midőn egy vasdarabbal az élés kamrája ajtaját akarták feltörni. Az apró gonosztevőket átadták a bíróságnak.

— **(Pótvásár.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Baranya vármegye területéhez tartozó Véménd községben a f. évi március hó 27-ére esett, de elmaradt országos állatvásár helyett f. évi május hó 4-én állatpótvásár tartassék.

— **(Mészökött cseléd.)** A szökött cselédek statisztikája már ismét szaporodott egygyel. Szilvás községben Katona Mátyás ottani lakos cselédje, Anducsis Mária, meszőkött gazdájától. Csak midőn a cseléd már eltűnt, vették észre, hogy a gazdának egy százötven forintos takarékpénztári könyvét is

elvitte magával. A tolvaj cselédet — ki már különben néhány hónapig börtönben is ült lopás miatt — most körözik.

— **(Hajsza a tolvaj után.)** Nem csekély ribilliót okozott a napokban Birjában egy tolvaj, ki Weizenthal Mór ottani lakos üzletének pénztárából tíz forintot kilopott. A lopást azonban a gazda észrevette s üldözőbe vette a tolvajt. Végig futott utána a falu utcáján s a tolvajnak percről-percre fogyott az egér utja, mignem egy, a falu végén levő üres telek kerítésén átugorva, eltűnt üldözője szeméi elől. A tolvajt most keresik.

— **(Jégeső.)** Csütörtökön, folyó hó 27-én, délután 4 órakor Kaposvárott, 10 percig, mogyoró nagyságu jég esett. A teljes pompában virágzó gyümölcsfákban sok kárt okozott.

— **(Elveszett lószerszám.)** Valami élelmes firma már megint működött a napokban Pellérdén. Kocsis Pál odaváló gazdaember istállójából elemelt egy vadonutuj lószerszámot. Az ismeretlen tettest nyomozzák, s a nyomozás során meg is találták már a lószerszámot egy pellérdi gazdálkodónál, ki azt állítja, hogy a lószerszámot egy előtte ismeretlen egyéntől vette. Hogy ő maga volt e a tolvaj, vagy hogy őt csupán az orgazdaság bűne terheli, azt a megindított vizsgálat fogja kideríteni.

— **(Katonazenekarunk Kaposvárott.)** Hatodnapja, hogy a katona-banda Kaposvárott van: napközben a regrutákat tanítják zeneütemre lépni, este pedig a közönségnek játszanak a katona-zenészek. Kedden este a Korona-éttermében volt zeneelőadás egy korona beléptidij mellett, szerdán este a tisztikar előzékenységéből a kaszinóban, este pedig a Ferenc József szállodában játszottak. A katona-zene a kis termekben csak vonós hangszerekkel élvezetes, annál szebb a szabadban, hol a hálás közönség szívesen hallgatja, főképp az ifjúság lelkesen kíséri jártában keltében. Kaposvárott mégis mindig újság-számban járja a katona-zene, azért előadásainak mindig bőven akad közönsége.

— **(Ellopott bunda.)** Nyakig benne vagyunk már a tavaszban s nemsokára a nyarat is megérjük s mégis akadnak olyan emberek, kiknek a jó meleg idő dacára is bundára fáj a foguk. Leginkább bizonyíthatja ezt Varga Sándor új-bányai lakos, ki azzal a panaszszal állított be a községi előjáróság elé, hogy 80 forintos bundáját valaki az elmúlt éjjel a padlásról lelopta. A bundás atyafit most keresik.

— **(Megrugta a tehén.)** Szalóki Mari cselédeányt, ki Német-Üröghön Hauszer János ottani gazdálkodónál lakik, tegnap este fejés közben egy tehén megrugta, úgy, hogy a cselédnek bal lábszárcsontja eltörtött. A szerencsétlenül járt cselédeányt gazdája házában ápolják.

— **(A tyukok halála.)** Temesváry Vince pogányi lakos aprójószágai közül rövid idő alatt harminc tyuk elhullott. Hogy mi okozta ezt a tömeges elhullást, azt a járási állatorvos által megejtendő vizsgálat fogja kideríteni. Csodálatos, hogy épen csak Temesváry udvarában hullottak el az aprójószágok, míg más udvarokban olyan nagyobb mérvű elhullás nem történt, melyből állatjárványra lehetne következtetni s így nem lehetetlen, hogy a károsult gazda tyukjait úgy mérgezte el valaki.

— **(Kávéházi alakok.)** A zord, havas télnek s a viruló nyárnak egyaránt megvannak a maga tipikus kávéházi alakjai. De a mily kellemesen esik a kávéház-látogatóknak télen a légfűtéses, kellemes világítású kávéház-helyiség, épen oly kellemesen hat nyáron a hős hely, valódi, kellemesen üdítő italok élvezete s főleg a zene, mely a nyári hőségben azok számára, kik itthon kénytelenek tölteni a nyarat, valóban megfizethetlen szórakozás s szinte életszükséglet. S mindezek megtalálhatók a régi, hírneves „Nádor“ kávéházban, melynek új gazdája, Büttner József mindent elkövet, hogy vendégeit gyorsan, pon-

tosan s kitűnően, a modern igényeknek megfelelően elégíthesse ki.

— **(A kedves rokon.)** Nem a legjámborabb emberek közé tartozhatik Gácsai János n.-peterdi lakos. Következik ez pedig abból, hogy Gácsai János tegnap sógornője Vadkerti Imrével összeveszve, olyan formán találta arcul legyinteni az asszonyt, hogy annak — a felvétetett orvosi látélet szerint — a bal füldobja meghasadt. A brutális rokon ellen megtették a feljelentést.

— **(Újságírók gyűlése.)** A vidéki hírlapírók országos szövetségének helyi bizottsága hétfőn, május hó 1-én, esti 1/9 órakor a Royal-kávéház különhelyiségében ülést tart, melyre a szövetség rendes és pártoló tagjai ez uton meghívottak.

— **(Mikor a kávé keserű.)** Néhány jószívű úr kezdeményezéséből egész szenvedélylyé lett a kávéházakban való jótékony célú cukorgyűjtés. Ugy, hogy az emberiség legnagyobb része keserűen issza meg nálunk a kávéját, csak hogy megédesítse ezáltal a cukorgyűjtők életét. Ma azonban egyik kávéházban furcsa eset történt. Egy kedélyes öreg ur hozzáfog a feketéjéhez, miközben hangosan elkiáltja magát:

— Uraim, ki gyűjt cukrot?

Hárman siettek oda a felszólításra, mindannyian notorius gyűjtők, akikhez az öreg ur a legnagyobb flegmával így szólt:

— No ha az urak cukrot gyűjtenek, akkor adjanak egy darabot, mert nagyon keserű a kávé.

Még nincs eldöntve, hogy a felszólítottak hogy viselkedtek e szokatlan kéréssel szemben, de annyi máris konstatalható, hogy az ügy cukorkagyűjtő körökben élénk megbeszélés tárgyát képezi.

— **(Kinevezés.)** A m. kir. miniszterelnök Manasteriotti Heliodor fiúmei lakos, volt pécsi joghallgatót a fiúmei és magyar-horvát teugerpárti kir. kormányzósághoz ideiglenes minőségű díjtalan fogalmazó-gyakornokká nevezte ki.

— **(Vörös május.)** Az idén békésnek ígérkezik május elseje. A helybeli szocialisták hétfőn délelőtt a gyár-utca 7. szám alatti egyleti helyiségben jönnek össze; délután 2 órakor kivonulnak a városon át az üszöghi erdőbe, honnan este hét órára sétálnak vissza az egyleti helyiségbe, hol estélyt tartanak.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április hó 29-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén folytatták a kuriai bíraskodásról szóló javaslat részletes tárgyalását.

Endrey Gyula azt a szakaszt, a mely a választók fuvar és ellátási költségeinek megtérítését kiveszi a választás megsemmisítésére alapul szolgáló semmiségi okok közül, töröltetni indítványozta.

Veszter Imre csatlakozott Endrey indítványához.

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy az u. n. alkotmányos költségek törvényesítése ellen már a békebizottságban is tiltakoztak s most ismétli tiltakozását az ellen, hogy az etetés-ítás legalizáltassék.

Rakovszky István szintén csatlakozott ehhez a tiltakozáshoz.

Széll Kálmán kijelenti, hogy leginkább szeretné az abszolút tiszta választásokat, de nálunk, hol a választók 30 kilométernyi utat is kénytelenek megtenni, míg a választási székhelyre érnek, nem lehet tőlük a szükséges költségeket megtagadni.

A többség erre a szakaszt változatlanul ellogadta.

Nagyobb vita indult meg a vallási kezszerekkel való izgatásról szóló szakasz tárgyalásánál.

Farkas József (néppárti) kérde, ki tud a történelemből hazafiatal papot megnevezni?

Thaly Kálmán (közbeszól) Kolonics!

Farkas József folytatja a kancelliparagrafus elleni beszédét s annak törlését inditványozza.

Molnár János hasonló ertelembe beszél.

Végre Pulszky Ágost védelmezte a néppárt folytonos gunyos közbeszólása közben a megtámadott szakasz intézkedéseit.

Ezután a vita folytatását a hétfői ülésre halasztották.

TÁVIRATOK.

— **Kormányzó változás Boszniában.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Appel János báró, Bosznia kormányzója nyugalomba vonul. Utódjául Krieghammer Ödön közös hadügyminiszter van kizemelve.

— **Az órszem áldozata.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az a kertész, kit a Károly Lajos főherceg özvegyének palotájában őrtálló katona tegnapelőtt este meglött, sebébe ma behalt.

— **Pusztító vihar.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) New-Yorkból sürgönyzik, hogy Kirskvilleben óriási cyklon pusztított, minek 50 emberélet esett áldozatul, négyszázan pedig megsebesültek.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. április 29.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.72; későbbi szállítás: 8.28. —
Tengeri, májusra: 4.40. — Rozs, májusra: 6.60. —
Zab, őszre: —.—.

Az értéktőzsdén az árai a következők: Osztrák
hitelrészvény: 357.30. — Magyar hitelrészvény: 382.—
— Államvasut: 362.50.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1899.
évi április hó 29. napján tartott hetivásárán.

Az árai métermázsanként számítottak.

Buza új 7.60.—8.10; kétszeres új 6.30.—6.50
rozs új 6.—6.20; árpa[őszre] 5.50—5.70; tavaszi —.—
zab új 5.50—5.70; búkköny —.—.—; kukorica ó
4.60—4.70; széna 2.—2.20; szalma 1.—1.20.

Kisálat: közép, mintegy 400 gabona-kocsi volt
a piacon.

Szerkesztői üzenetek.

Levelező. (Bar.Lőcs.) Még be nem fejezett feyelmi ügyről lévén szó, a tudósítást nem tartottuk közérdekűnek s ezért nem is közöljük.

Sch. V. (Dárda.) Hírek beküldésénél nagyobb gyorsaságot kérünk. Egy 24-én történt eseményről nem irhatunk 30-án.

Laptulajdonos

Felelős szerkesztő

SZAUTTER GUSZTÁV

PLEININGER FERENC

TAIZS JÓZSEF

kiadó.

Nyilt-tér.

Mint hogy a tavasz clórehaladásával eszemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt mert dús szénadtartalmánál fogva, specifeus óvószer is a tiphus, cholera és a gyermekek tifoit-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénátvánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Agnes-forrás
kezelőse.

Főraktár:

Édeskuty I.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Évad május 1. — szept. végéig.

Gleichenberg gyógyhely.

Javallat:

a gége, a légző-
és az emésztő-
szervek megbete-
gedéseiben.

Ellen-javallat:

aszakór.

Gyógyeszközök: Lúgsavas-muriatikus források, savó, tehén-és kecske-tej (száraz takarmányozás), kefir, fenyő- és gyógytani belégzések, források-porlasztás külön fülkékben, pneumatikus kamara, szénadtvas acél és pezsgő-fürdők, hidegviz-gyógyintézet.

Felvilágosítások és ismertetések ingyen.

Lakásrendelések a

Gleichenbergi gyógyigazgató-ságnál.

Kitünő karban levő

férfi és női kerékpár,

esetleg részletfizetésre is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Van szerencsém t. ügyfeleimmel és a n. é. közönséggel tudatni, hogy

ügyvédi irodámat

1899. május 1-étől kezdve Király-utca 26. sz. alá helyezem át.

Dr. Flóris Endre

ügyvéd.

HIRDETÉSEK.

Üzlet-megnyitás.

Tisztelettel alulírott van szerencsém a nagyérdemű közönség nagybecsű tudomására hozni, miszerint a Löwy palotában három évig bérben birt sörcsarnokot e hó végén elhagyom s a

Jókai-tér és Ferencziek-utca sarkán

lévő Simon-féle házba költözök, hol is május 1-én

diszes vendéglőmet

ünnepélyesen megnyitom s igen tisztelt vendégeimnek rendelkezésére bocsájtom.

Szókóki, ugy is mint egyéb kitünő s valódi boraimra és a legjobb sörökre, valamint elismert izletes konyhámra vagyok bátor a nagyérdemű közönség becses figyelmét tisztelettel fölhevni.

Midőn forró köszönetet mondok a nagyérdemű közönségnek az eddig irántam táplált támogatása, bizalma és pártolásáért, — kérem becses jóindulatát új üzletemre is fönntartani, ahol is első és főtörekvésem leend igen tisztelt vendégeim minden igényeit, kívánságait a lehetőség szerint kielégíteni.

Önállóságom hetedik évében is ép ugy mint a jelenben, régi üzleti jelszavam marad: kis haszon, nagy forgalom.

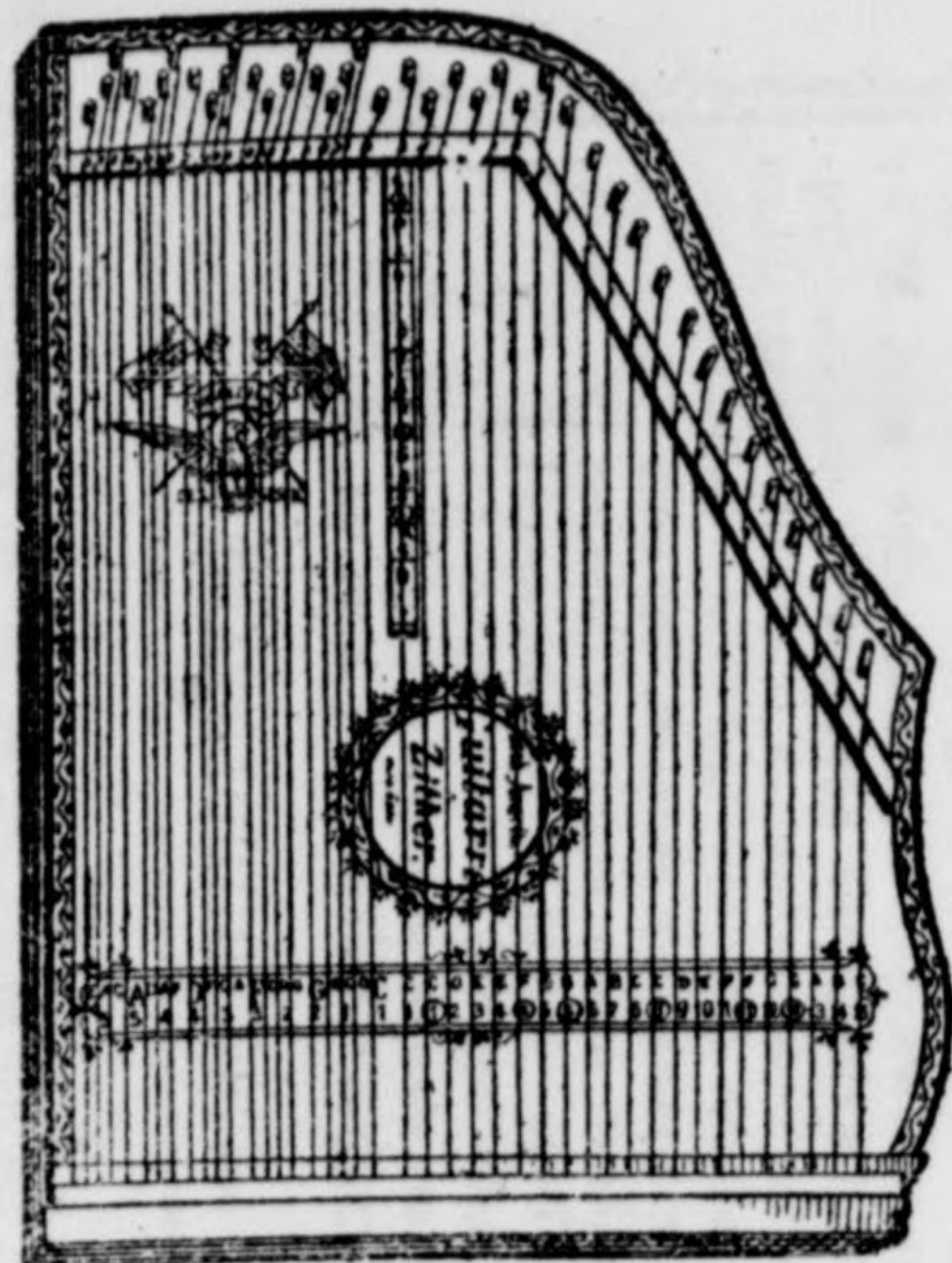
Midőn még végül arról biztosítom a n. é. közönséget, hogy új üzletemben a nap minden órájában hideg és meleg ételek lesznek kaphatók és a legkényesebb igények is kielégítést nyernek, azzal a reménnyel nyitom meg új üzletemet a nagyközönség előtt, hogy erős reményem van arra nézve, hogy e helyiségeimben a n. é. közönség csakhamar otthonosnak fogja magát érezni.

Ezzel maradtam igaz tisztelettel a n. é. közönség lekötelezett

kész szolgálja:

Kulin Henrik

vendéglős.

Minden kótáismeret nélkül bárki játszani tud
egy óra alatt
a legujabban szabadalmazott és hangoló készülékkel
ellátott német-amerikai

Gitár cziterán,

mely a legszebb és legkellemesebb szórakozás.

Ara: iskola-, — 6 legszebb magyar vagy német da-
rabbal, — hangjegytartó-, kulcs-, gyűrű- és tokkal együtt
8 frt. Az összeg beküldése esetén portómentesen.

Kizárólagos elárúsító:

REMÉNYI MIHÁLY

m. kir. szab. műhangszeripar telepe

BUDAPEST, Király-utca 44. szám.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát mindennemű fuvó-, ütő- és vonós hangszerekben,
a legujabb szerkezetű czimbalmokban, mechanikai hangszerek-, harmonikák és
hurokban.

Az összes hangszerek szakszerű javítása jótállás mellett.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Figyelem.

Senki se

mulassza el, butorvásárlásának eszközlése
előtt

Fehér Béla

dúsan felszerelt butor-raktárát

Pécsett, Apáca-utca 2. sz. a.

a takarékpénztári új palotában

megtekinteni,

hol mindennemű szilárd készítményű

asztalos és kárpitós

butorok,

tükrök, képek, nádszékek és vasbutorok

sehol meg nem kapható

meglepő olcsó árakon

árusítatnak el.

Ugyanott cs. és kir. szab.

tűzmentes pénzszekrények

is olcsón kaphatók.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s többoldalulag kitüntetett
sósorszesz-készítményem — kellendőségénél fogva sok utánzásnak lévén
az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom
s arra kék nyomtatásban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyez-
tetve azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

S ó s o r s z e s z

általánosan elismert kitűnő háziszser, különösen a bedörzsölés kenő-gyűrő-
gyógymódnál (massage) igen jó hatása. Ajánlható egyszersmind fogtisztító
szerül is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj
tisztá, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, ugy-
szintén fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkorpa-képződés
megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 2 kor., egy kis üveg ára 1 kor.

Brázay Kálmán

Budapesten, IV., Múzeum-körut 23. sz.

Kapható Pécsett: Spitzer Sándor fia, Fülöp Mór, Hirschler M., We-
ber Ferencz, Wertheimer Ch. Lehner János, Eizer János, özv. Reeh Vil-
mosné, Klobucsár Mihály, Dobszay Antal, Wallerstein R. utóca, Ifj. Antal
Gyula gy., Klein V., Geltsch és Graef, Klemente Antal, Simon János,
Spitzer R., Mauthner Mór, ifj. Rézbányai János, Schäffer Andor, Berecz
Károly, Spitzer Jakab, Molnár János, Sperl Vilmos, Póth Gábor, Mitzky
Mór, Gyimóthy Gyula, Sipőcz István gy., Holllósy Adolf, Praindl J. Gy.,
Márkus Simon.

Kert megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására adni, hogy a
vendéglőmhöz tartozó

kerthelyiségemet

(mohácsi-országot 10. sz.)

vasárnap, f. hó 30-án ünnepélyesen megnyitom.

Szép árnyas helyiség.

Vasár- és ünnepnapokon délután az első pécsi tamburás zenekar
hangversenyez.

Főtörekvésem oda irányul, hogy természetes és jó boraimmal, Scholz
Antal és Fia-czég kitűnő sörével, valamint hideg étkek pontos és szolid
kiszolgálása által a n. t. vendégeim igényeit kielégítem.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok

mély tisztelettel

Baka József

vendéglős.

Kedélyes mulatóhely!

A régi híres

„Nádor”

kávéházban

hétfőn, május hó 1-én

Rác Guszti

hirneves zenekara

nagy **HANGVERSENYT**

tart.

Kitűnő, a milleniumi kiállításon
kitüntetett Ribay-féle Szkóki
borok, a legjobb kávé, a legfino-
mabb kávéházi italok és különle-
ges buffet, pontos és szolid kiszol-
gálás mellett.

A kávéház egész éjjel nyitva van.

Számos látogatást kér

kiváló tisztelettel

Büttner József.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására adni, hogy Pécsen, Perczel-utca, a Löwy-palotában lévő, most

Kulin-féle vendéglőt

1898. évi május hó 1-én átveszem

és azt díszesen berendezve tovább vezetendem.

Jó és izletes ételek, kitűnő hamisítatlan italok pontos és szolid kiszolgálás mellett, egész napon át.

Bérlet étkezésre a házban és házon kívül is jutányos áron elfogadtatik.

Sok éven át a »Hajó« vendéglőben lévő szolgálatom által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy ösmerve a t. közönségnek igényeit, azt teljesen kielégíthetem, ami főtörekvésem leendő.

A n. é. közönségnek kegyes pártfogását kérem

mély tisztelettel

Baumgartner János

vendéglős.

4362. szám.

Tkv. 1899.

HIRDETMÉNY.

Gilvánfa községnek telekkönyvi betétei az 1886. évi XXIX., az 1889 : XXXVIII. és az 1891 : XVI. t. cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a fölszólítással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889: XXXVIII. törvénycikk 5-ik és 6-ik §-aiban és az 1891. XVI. törvénycikk 15-ik paragrafusának a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, a kik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t. cz. 22. §-a, illetve az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből kereseteket hat hónap alatt, vagyis **az 1899. évi november hó 5-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. Hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ide értve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **az 1899. évi november hó 5-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. Hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **az 1899. évi november hó 5-ik napjáig bezárólag** nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A pécsi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság, 1899. évi április hó 21-án.

Bogyay Pongrácz

kir. tszéki bíró.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves hárszor ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzseléket alkalmazzák köcsvényvél, cetrád, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzselésekre is mindig gyakrabban rendelik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyaborta Horgony-Linimentot elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű hárszor, melynek egy hárszartában sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban kapható. Féraktár: Török lézsef gyógyszerészi Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több ki-sebberítéki utániat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget »Horgony« védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem ve-lédít utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TÁ., céges. és kir. udvari szállók, BUDOLSTADT (Thüringia).

Legolcsóbb árak! Legnagyobb választék!

Sieburger és Társa

Első magyar papir-kárpit-gyár
BUDAPEST.

Raktár: V. ker., Fürdő-utca 8. szám.

Gyár: III. ker., Lajos-utca 9. szám.

Ajánlják a legnagyobb választékban raktáron levő saját gyártmányu legfinomabb angol, francia, valamint japán

papir-kárpitokat

lakások, irodák, kávéházak, szállodák, vendéglők, fürdők, továbbá

nyaralók

diszítésére, úgy mint „Linerusta Walton“-féle gyártmány mint díszdekoráció Lamberie, falak és menyezetek részére.

Vidéki megrendelések a legkönnyebben lesznek eszközölve és kívánatra saját munkásainkat küldjük a megbízások végzésére.

Mintakártyákkal, valamint költségvetéssel készséggel szolgálunk ingyen.

Szolid munka. Pontos kiszolgálás.

500 forintot

fizetek annak, a ki a **Bartilla fogvizének** használata mellett, üvege **35 kr.**, valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) A **Bartilla's Erben, (E. Winkler Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható Pécsen: Gelteh és Graeff Ferenczi-utca 6., és Zsiga László Széchenyi-tér 18.**

Kérjünk határozottan mindenütt **Bartilla-féle fogvizet.** (Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak.)

Oly helyekre, hol nem kapható, **bérmertve** küldök 7 üveget 2 frt 60 kr-ért, 16 darabot 4 frt 50 kr-ért.

BERGER-féle GYÓGY-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

rosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államaiban évek óta sikeresen alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koszos élődi-
kütegek, ugyszintén orr-rezesség, ótvár, fagydag, láb-
adás, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle
kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40
át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló
kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csak a
Berger-féle elkerülése végett határozottan Berger-féle
kátrányszappan megrendelése s az ismert védjegyre való ügyelme-
zés keretük. Idült bőrbetegségeknél sikeresen alkalmaztatik a
kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.
A gyengébb kátrányszappan az archór tisztálansággal
kezelésére, a gyermekeknek valamennyi fejbetegségei ellen felül-
szabadulhatlan bőrtisztító, mozdó és fűrdőszappan mindennapi
használatul szolgál.

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

glicerín tartalommal és finom illattal. Ára minden fajnak használat
számszállal együtt 35 kr., dobozokban 3 drb 1 frt, 6 drb 1 frt 90 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők
Fenozol-szappan a bőr finomítására, borax-szappan pattanások
ellen, carból-szappan a bőr simítására himlőhelyeknél és mint fer-
mentáló szappan Berger-féle fenyő fűrdő-szappan és fenyő-
pereszappan, Berger-féle gyermek-szappan szesze kor-
szesze (25 kr.) Ichthyol-szappan rheuma és arcvörösség ellen,
szepítő szappan igen hatásos, Tannin szappan lábizzadás és
bőrkéreg ellen. Fog-szappan köcsögben. 1. sz. rendes fogaknak,
2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi
Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak
Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan
szappanok vannak, Gyár és főraktár: G. Hell & Comp. Troppan.
Ardeumjellel kitüntetve a nemzetközi gyógyszerkiállításán Bécsben 1883.

Kapható: minden pécsi és magyar-
országi gyógyszerárban.

Verandára és folyosóra alkalmas

üveg-ajtók és ablakok

utányos áron eladó.

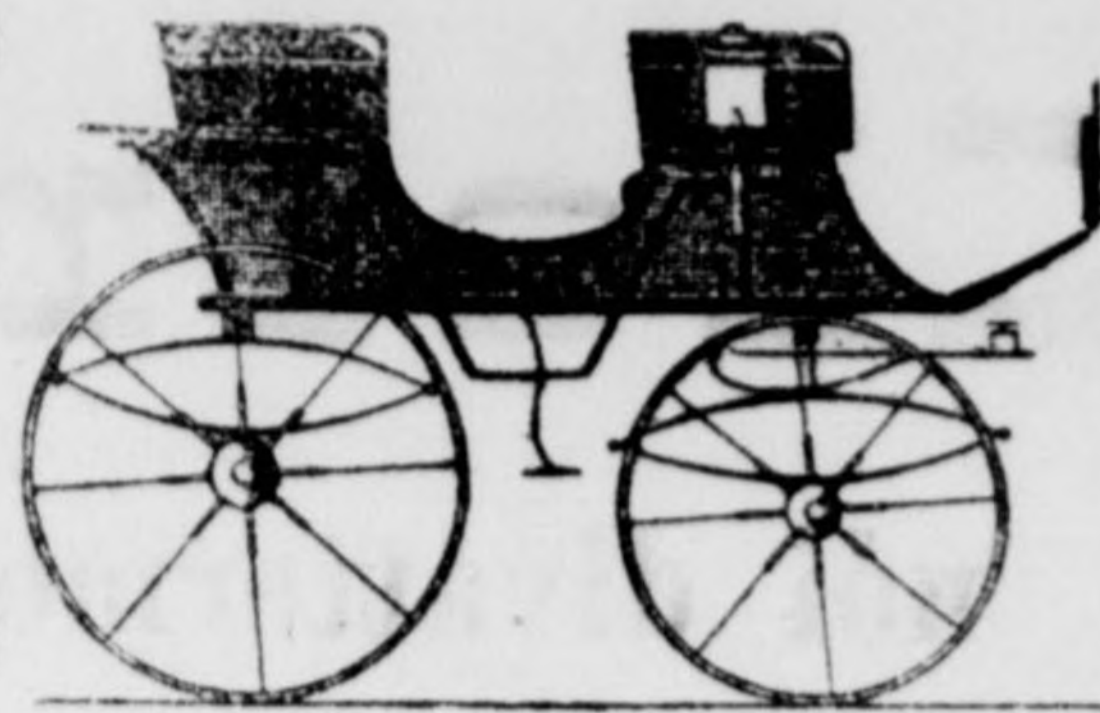
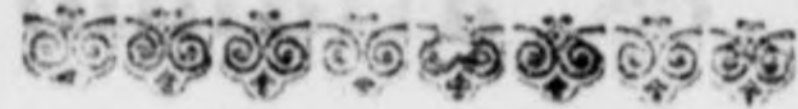
Czim a kiadóhivatalban.

KITÜNTETVE

Kolozsvárott

1884-ben

dicsérő oklevéllel és
első díjjal.

KITÜNTETVE

A ZOMBORI

iparkiallításán

1889-ben

aranyéremmel.

Kovács Antal

kocsigyártó

Felső-vámház-utca 16. PÉCSETT, Felső-balokány-utca 21.

Van szerencsém a n. t. közönségnek szives tudomására adni, hogy
eddig a szigeti-országut 24. szám alatt levő

kocsigyártó-üzletemet

f. é. május hó 1-étől a budai külvárosba a felső-vámház-utca
17-ik és felső-balokány-utca 21-ik sz. alatt levő saját házamba
teszem át.

Midőn ezen körülményt a n. é. közönségnek b. tudomására adom,
értesítem egyuttal, hogy elvállalok minden e szakmába vágó mun-
kát a legegyszerűbbig, valamint javításokat, kocsifényezést
és nyerges-munkákat, ugy az újabb kornak megfelelő nyers féde-
res kocsikorbák elkészítését, a legszolidabb kivitelben és a
leegelőbb árakon.

A n. t. közönségnek eddigi nagyrabecsült pártfogását megköszönve,
kérem azt a jövőben is részemre föntartani.

kiváló tisztelettel

Kovács Antal kocsigyártó.

Zacherlin

Nem zacskóban.

Egyedül csak üvegekben valódi!

Ez valóban biztos és alapos segítség mindenféle rovarirtáshoz.

Pécsett kapható: Alt és Böhm, Angyal Lajos, Berecz Károly,
Clemente Antal, Dobszay Antal, Eizer János, Gyimóthy Gyula,
Herdlein Lajos, Hollósi Adolf, Kacs Kovits Géza, Geltsch & Graef,
Klobucsár M., Lang Herman és fia, Lehner János, Márkus Simon,
Mautner Mór, Mitzky Mór, Molnár János, Obetko Zsigmond, Póth
Gábor, Preindl Gyul., Özv. Reeh Vilmosné, Reinfeld A., Ifj. Rézbányai
János, Schäffer Adolf, Schäffer Andor, Simon János, Sperl Vilmos,
Spitzer Jakab, Spitzer R., Spitzer Sándor és fia, Wallerstein R.
utóda, Weber Ferencz, Wertheimer Ch. Pécs-bányatelep; Gebhard
István, Gross L., Königstein M. Baranya-Szabolcs: Diamant Adolf,
Pollák Gábor. Dombóvár: Burger Ede, Kacs Kovics Jenő, Pauncz
Sámuel és testvére, Spitzer Imre. Mohács: Auber Nep. János, Bach-
rach Győző, Ehrenfeld Antal, Freund és társa, Prezlmayr A.,
Stranczinger Gyula, Toldy Ignác. Nemet-Bóly: Kann Lipót. Szent-
Lőrincz: Engel Vilmos, Gebauer Tivadar. Villány: Gyimóthy Jákó,
Weingoldner Rudolf. Vörösmart: Thury Dénes.

Klein Rezső

női divatterme és állandó kiállítása

Szenássy Gyula első budapesti áruházából

megnyit és a nagyérdemű hölgyközönség rendelkezésére áll.

Pécsett, Király-utcza, a „Hattyu“ épület emeletén.

Magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjegy főáruda

Teleki Zsigmond Pécsett.

Milyen nyereményeket fizet ki a negyedik sorsjáték?

A legszerencsésebb esetben

1,000.000 koronát

de feltétlenül		Korona	Korona
1	jutalom	á	600,000
1	nyeremény	,	400,000
1	,	,	200,000
2	,	,	100,000
1	,	,	90,000
1	,	,	80,000
1	,	,	70,000
2	,	,	60,000
1	,	,	40,000
5	,	,	30,000
1	,	,	25,000
7	,	,	20,000
3	,	,	15,000
31	,	,	10,000
67	,	,	5000
3	,	,	3000
432	,	,	2000
763	,	,	1000
1238	,	,	500
90	,	,	300
31700	,	,	200
3900	,	,	130
6850	,	á 100	80, 40
50000 drb. nyerem. és 1 jutalom kor.			13.160,000

Mikor sorsoltatnak ki a sorsjegyek?

Az I. osztályb. május 18. és 19-én 3000 drb.
A II. osztályb. jun. 14. és 16-án 4000 drb.
A III. osztályb. jul. 11., 12. és 13-án 5000 drb.
A IV. osztályb. auguszt. 2. és 3-án 4000 drb.
Az V. osztályb. auguszt. 23. és 24-én 4000 drb.
A VI. osztályb. szept. 13-tól kezdve

bezárólag október 11-éig **30000 drb.**
50000 drb.

Mibe kerül egy egész osztálysorsjegy?

Az első osztályhoz: 6 frt, a második osztályhoz: 10 frt, a harmadik osztályhoz: 16 frt, a negyedik osztályhoz: 20 frt, az ötödik osztályhoz: 16 frt és a hatodik osztályhoz: 12 frt, vagy mind a hat osztályra 80 frt. Ki egy későbbi osztályba lép köteles az előző osztályokat megfizetni, azért ajánlatos mindjárt az első osztálynál a sorsjegyet megvenni.

Milyen részletekben adatk ki az osztálysorsjegyek?

Egész-, fél-, negyed- és nyolczadokban.

Hogy történik a megrendelés a legcélszerűbben?

Postautalvánnyal, melylyel a kívánt részlet értéke mindjárt beküldhető.

Vevőim micsoda előnyben részesülnek?

A befizetések postatakarékpénztári befizetési lapjaimmal bérmentve történik. Mindenki hivatalos játéktervet és minden huzás után hivatalos nyereménykimutatást kap. Minden nagyobb nyereményt sürgönyileg tudatok. A hivatalos nyereménykimutatás megjelenése után a nyereményeket készpénzben azonnal kifizetem. Pontos kiszolgálás a legnagyobb előzékenységgel.

Főárudám már számos főnyereményt kifizetett és a szerencse már sok vevőmnnek kedvezett.

Az első osztály huzása május 18. és 19-én történik.

Árak: $\frac{1}{1}$ 6 frt, $\frac{1}{2}$ 3 frt, $\frac{1}{4}$ 1 frt 50 kr., $\frac{1}{8}$ 75 kr.

Megrendelések **TELEKI ZSIGMOND** főelárusítóhoz Pécsett
czimzendők.